

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A tisztviselők szabadsága

Debrecen, július 12.

A szándékosan fölkorbácsolt indulatok után — így hisszük — lecsillapodtak már a lelkek a hangos szó, a mesterkedés minden természetellenességének felhasználásával teremtett izgalmaktól. Lehet talán már tárgyilagos szót is mondani az ellenfelekhez is. Debrecen város csüttörtői határozatának előzménye s a meghozatal körül, illetve ellene viselt hadjárat tanulságaival szeretnénk foglalkozni. Számítalan az ilyen tanulságot nyújtó momentum, de a sok közül csak egyet legyen szabad most kiemelni: a tisztviselők szabad véleménynyilvánításának kérdését.

A közgyűlésen nyíltan megmondták az ellenzéknek, hogy két vezérférfia János Zoltán és Bakóczy Gábor végigjárták a város tisztviselői karát és megfenyegették, hogy ha a bizalmi indítvány és a diszpolgárság mellett mernek szavazni, a legközelebbi tisztújításon kibuktatják őket, ellenük lesznek. A szavazásnál öldöklő pillanatokkal fenyegették a tisztviselői kart:

— Ne merjetez Tisza István gróf mellett szavazni!

Fölvetjük tehát a kérdést: miért hirdet az ellenzék késhegyig menő harcot a közigazgatás reformja s a reformnak azon módja ellen, amely a tisztviselők kinevezését foglalja magában?

A két Koroknay.

Irta: Fényes Jenő.

Koroknay Péter lehorgasztott fejfel ment fel a lépcsőn. Utána egymást követve lassan csoszogott három hordár. Mindegyik egy-egy vászontakaróval lefödött képet cipelt a jobb és bal kezében. Egyik sem szólt egy szót sem. Mintha mindegyik érezte volna, hogy most nem illik meg sem mukkan-niok. A harmadik emeleten Koroknay egy ajtónál becsöngetett. Fölért az ajtó elé a három hordár is. Ugy állottak ott négyen egymás mellett. Koroknay oda se ügyelt rájuk. Felgyürt prémgallériába behuzta fejét és maga elé bámult a földre. Kinyílt az ajtó. Egy kis cselédeleány csodálkozással bámult a különös csapatra.

— Kit tetszenek keresni?

Koroknay felelet helyett felnézett az ajtó feletti számra.

— Megtévedtem — dörmögte és megindult lefelé a lépcsőn. A hordárok nem kérdeztek semmit, nem szóltak semmit, csak egy kissé erősebben markolták át a képeket és megindultak. Ugy, ahogy jöttek. Egyik a másik után.

Egy emelettel lejjebb Koroknay újra be-

csöngetett. Ott volt az ajtó a lépcső mellett mint fent a harmadik emeleten. Egy sápadt asszonyka nyitott ajtót. Koroknay szó nélkül levetette az előszobában kabátját, fölakasztotta a fogasra és bement a szobájába.

Az asszonyka elvette a hordároktól a képeket és odaállította sorjában az előszoba fala mellé. Kifizette a hordárokat és betette utánuk az ajtót. Azután sietett a szoba felé. Az ajtó előtt hirtelen megállott. Végigsimította a homlokát. Teljes erejébe került, hogy visszafojtsa a sírását. Benvitott. Koroknay besüppedve ült egy karosszékekben. A felesége odament hozzá és leült vele szemben.

Koroknay felvetette a fejét.
— Vilma, nagyon kérlek, ne próbálj vigasztalni!
— Én nem vigasztallak.
— Nohát. De ne szólj egy szót sem!
A hangja egyre nyersebbé vált.
— Nem vagyok kíváncsi a vigasztalásodra, sem arra amit mentségemül kitalálsz, sem arra . . . amit . . . értsd meg hát, hogy én nem vagyok semmire sem kíváncsi, hogy most ne szólj egy szót sem.
— Én nem szólok semmit.

— És lássuk komolyan, mi az a féltett autonomia, ami miatt ma köztisztviselőnek nincs vélemény szabadsága s ami miatt — állítólag — ellenezni kell a jó, a pontos,

az állami beavatkozást a tisztviselők kinevezésénél érvényesítő közigazgatást?

Az autonómia kimerül ma a költségvetési jog, a föllirati jog, a rezisztálási jog és a tisztviselőválasztási jog gyakorolhatóságában. A tervezett közigazgatási reform — ismeretesek már a részletei főbb vonásokban — a költségvetési, vagyonkezelési és ellenőrzési jogokat kiterjeszti, a föllirati jogot érintetlenül maghagyja, a rezisztálási jogot pedig nem is érintheti, mert azt közjogi alaptörvény adja meg. A tisztviselők választásának joga pedig ma is kétséges, részben illuzórius: a főorvost, a főmérnököt, a főszámvevőt, a rendőrkapitányokat a főispán nevezi ki.

Mi az hát, amit félteni kell, mi az, amiért nem kell a jó közigazgatás? Nem világos-e, hogy az újválasztás Damokles kardjának markolatát akarják kezükben tartani azok, akik ezt kezükben tartani szeretnék?

Egy újabb kérdés már most: vajjon káros-e ez az ekszisztenciában fenyegető függés? Azt hisszük, e fölöött vitatkozni nem kell. Mert amint e függés a politikai kérdésekben parancsol a tisztviselő meggyőződésének, úgy lehet ez nem politikai kérdésekben. Kézenfekvő, hogy azok iránt, akik től megválasztása, tehát a saját és családja ekszisztenciája függ, nem lehet olyan tárgyilagos, olyan elfogulatlan, mintha e függés nincs meg és előmenetele, ekszisz-

— Nem sikerült, hát nem sikerült. Nem tudok. Művész vagyok, akit a kritikusok tehetségesnek mondanak, de akinek éhen kell hálnia, mert nem veszik a képeimet. Azt az egyet is potom pénzért adtam oda. És most tessék tovább csinálni a komédiát. Szép egy tárlat! Mondhatom gyönyörű egy tárlat! Esküszöm, hogy szégyenlettem volna a magaménak mondani a Lenkei képeit. És egytől egyik megvették mindet. Egész biztos, hogy a nagy jutalmat is neki itélik oda.

— Én sem tartom Lenkeit művészeknek. De én erősebb vagyok, mint te. Én sokkal erősebb vagyok, mint te. Pedig én asszony vagyok. Én nem vagyok elkeseredve, mint te. És . . . és én nem félek úgy a jövőtől, mint te. Én . . . én jobban tudok hinni.

Koroknay felállott. Valamit felelni akart, de kinyílt az ajtó és visszafojtotta hangját. A fia jött be. Hirtelen valami megmagyarázhatatlan érzés vett rajta erőt. Mintha valami szégyenérzet fogta volna el. Nem akart a fia előtt beszélni a kudarcáról. A fiu köszönt.

Szépen fejlődött tizenöt év körüli gyermekember volt. Hosszúra nőtt hajából egy fírt a homlokába hullott. Az arca ki volt pirulva. A szemei csillogtak, mint az éji bogár. Koroknay megsimította a fia fejét.

Eredeti amerikai fehér és barna

DEBRECZENBEN, PIAC-U. 43. SZ. A., A DREHER MELLETT KAPHATÓ

Ráhrer Sándornál.

Ugyanitt kaphatók a legjobban elterjedt világhírű JOHNSTON KÉVEKÖTŐ ARATÓGÉPEK. !!!!!! Gyors és figyelmes kiszolgálás !!!

Előnyös feltételek !!!

tenciája törvényes garanciával, a pragmatikával biztosítva, pártok embereinek szubjektív érzésétől nem függ.

Az autonómia féltésének hamis frázisát döntsék meg hát a máskor is, most is Debrecen közgyűlésén tapasztalt szomorú tények és ama kedvező, szép jövő reménye, hogy tehetség, szorgalom és becsületes munka kötelességével kinevezett választási fenyegetésektől mentes független tisztikar teljesíti a közigazgatásnak annyira fontos feladatait.

Ez az egyik legfontosabb tanulsága a Tisza István gróf diszpolgárrá történt választásának.

A múlt év hitelügyeiről.

Részlet a debreceni kereskedelmi és iparkamara 1912. évi jelentéséből.

Szelid elmékedések szövődtek a „hitelügy” fejezetébe.

A „részvényjog reformja”, melynek keretében a pénzügyi állása kiépítettebben, szilárdabban és a nyugati helyzethez hasonlóbban fog kialakulni.

A „könyvrevízió” kérdése, — hogy az általános és kötelező legyen-e, vagy csak bizonyos intézetekre kiterjedő és fakultatív.

A „takarékpénztárak és bankok” elkülönítése, — az üzletkörök elhatárolásával.

A „községi takarékpénztárak” ügye, — hogy kívánatosak és szaporítandók-e ezek? S összefüggésben velök a „városok bankja” a közértékű befektetések kölcsöneinek fedezésére szolidáris alapon.

A „hosszulejáratu gyári hitel”, — egy új természetű gyári záloglevél-típus bevezetésével, úgy, ahogy az a nyugati államokban a legközelebb fekvőleg Németországban rendezve van.

És számtalan más hasonló tárgyú elmékedések, melyek mind megérdemelték — és megérdemelnék ma is — a fejtegetések munkáját.

Azonban közbejött a balkán földrengés és halomra döntötte sorba a szelid elmékedéseket, hogy napirendre tűzze a má-nak legiz-

gatóbb és legfélelmesebb „lenni vagy nem lenni” kérdéseit.

Recseg-ropog a magyar gazdasági élet egész épülete, csak a vasbeton talpon nyugvó nagybankok állanak, kincses kamráik legmélyére eregetvén le a hozzájuk menekülő aranyat és felvonóhidjaik szájánál jól megvizsgálván, pontosan lemérvén az élet menekülteit, hogy bebocsáttatásra alkalmasok-e, hogy nem káros és alkalmatlan iövevények-e?

A pénz, mely külföldi és belföldi kőszáó vándorlegényként járt-kelt az országban és minden kis fedél alá bebocsáttatást kért, elrejtőzködik és kétszeresen elsáncolja magát. Fél azok alatt a fedelek alatt, ahol eddig vígan dolgozott és könnyen keresett s csak ott érzi jól magát, ahol nagy tömegben lehet. Ott nincs egyéb veszedelme, mint az, hogy a gazdák gazdája, az állam teszi rá kezét s puskaporra és golyóra váltja.

Ólomfedezete van ma az aranyknak is. Egypár évvel ezelőt aranyidők látszottak lenni, pénzt ért minden üzleti gondolat és tervezet, mert pénzt lehetett kapni minden vállalkozásra.

Ahogy a térképek mezején kék vonalakkal futnak a folyók és patakok erezei ki a messze vidékek zugaihoz: ilyen aranyvonalak jelezték a központból kihömpölygő és szétterjedő aranyfolyókat és patakokat a vidék legelrejtettebb zugaihoz.

Máról holnapra pénzügyi tudósokká váltak kalmárok, kömüvesek és nyugdíjasok s a polgári élet egyszerű tisztességes alakjai mosolyogva jöttek rá, hogy nem olvan nagy ördögség az a pénzzel való üzleti gazdálkodás és részvénycsoportokba kezdtek tömegesülni az apró szorgalmi tőkék, hogy együttesen hasznos gazdálkodást kezdjenek, versenyezve a nagytőkével.

Ezer kis bank- és szövetkezeti igazgatót szült megerőltetés nélkül az a kör és tizezer-nél több igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagot, akik valamennyien értették dolgukat.

Valóságos felzudulás fogadta üzleti körökből Pranger vezértitkár hívós intését és óvatos figyelmeztetését. Azonban az idő — sajnos — öneki adott igazat, aki akkor még csak a pénzforgalom nyugtalanóságának viharjéleiből — e földrengést jelző szeizmographból — következtethette, hogy valami készül, ami romboló lesz.

Az lett. És nincs az az egyetem, nincs

az a tudós tanár, aki rövidebb idő alatt általánosabb, mélyebben járó, csontig hatóbb és gyakorlatibb tanítást tudott volna adni az érdekelt ezreknek és tizezreknek, mint az az idő, mely elkövetkezett.

Ma tudja minden igazgató, igazgatósági és felügyelő-bizottsági tag, minden részvényes, hitelező és adós, hogy mi az a pénzgazdálkodás, mik az ő jogai és kötelességei, főleg kötelességei és hogy mikre kell vigyázni, főleg pedig, hogy mikre kellett volna vigyázni.

Minden rendben volna, csak a tandij volt igen magas. Magasabb minden egyetemnél.

Ezen a helyen a hitelviszonyok romlásának a kereskedelmi és ipari helyzetre gyakorolt pusztító hatásáról nem elmélkedünk, ezt előzőleg a maga helyén tettük meg, itt önállóan a hitelügy fejezetét tárgyaljuk.

Tagadhatatlan, hogy a hitelintézeti alapítások terén sok könnyelműség, sőt lelkiismeretlenség is megállapítható utólag. Mégis ennek a megfeketedett aranykornak általános szignaturája nem ezzel a két súlyos szóval fejezhető ki, hanem a gondatlan optimizmus vérmességének, elkapottságának enyhébb jelzőjével.

Az impulzust a sok önálló berendezkedésre a központi pénzforrások bőségéből és hasonló gondatlan optimizmusából nyerték, mely — ha a háborus világ be nem állt volna — talán még most is tartana és ez esetben a decentralizált kis pénzgazdaságok oly gazdasági pezsgést, fejlődést teremthettek volna, amilyenről ma már — a nagy ébredés után — álmodni sem lehet. Maga az, hogy e kis független pénzgazdaságok felett tudták serkenteni az aluszékony magyar vidéki közönség gazdasági és cumulatív gazdálkodási érzékét, hogy piacra tudták hozni apró tőkékiket s őket magukat is bele tudták vonni a közös keretbe vont tőkékkel való közös gazdálkodásba, hogy meg tudták velök becsülni az üzleti vállalkozások tervezésében rejlő értéket s a vállalkozás megvalósításához szükséges ügyességet, energiát, a kivitel százfelé keresztesződő érdekutait, — maga ez a nemzeti közzgazdálkodás érték-mérőjén számot jelentő dolog, mely, ha a kedvezőtlen viszonyok mindent össze nem törtek volna a nemzet életében egy sokat várt értékes fordulathoz vezethettek volna.

Ahhoz, mely a nemzetet a kurtakorcs-

— Tanultál? — kérdezte tőle.

A fiúnak felragyogott a szeme. Egy győzelmes öröm ilt ki az arcán. És tagadólag megrázta fejét.

— Nem tanultál? Hát mit csináltál? — kérdezte Koroknay.

— Mit? — ismételte a fiu a kérdést; és egy kis szünetet tartott. Hátraszezte a fejét. Felnézett az apja arcába. Látni akarta a hatást.

— Festettem!

Koroknayné egész testében összerázkódott. Koroknay pedig visszatántorgott a hencserig. Meg kellett erősen fogóznia, hogy el ne bukjak. Szédült vele a világ. A fiu ott állott a szoba közepén. Ragyogó arccal, mint egy győztes hadvezér. Szentül hitte, hogy a hirtelen öröm kifejezését látja szülein. Hol az apjára nézett, hol az anyjára. Ijedten rázkódott össze, mikor az apja rákiáltott.

— Mit festettél?

Az első pillanatban nem bírta megérteni, hogy miért kiált reá az apja. Csak mikor látta apja feldult arcát, kezdte seíteni, hogy valami rosszat csinált.

Hirtelen megtört a büszkesége. Az öröm eltűnt arcáról. Elsápadt. A fejét lehajította és halkán suttogta el:

— Egy képet festettem.

— Miféle képet? Ki engedte meg? Ki mondta, hogy csináld? Ki adta a festéket?

— A tiedből vettem. Nem tanított senki.

Tőled tanultam. Láttam, figyeltem amint festesz.

Koroknayné ijedten vont magához a fiát.

Koroknay nyersen reászólt:

— Engedd el.

Azután sokkal gyöngédebben szólott a fiához:

— Jöjj ide Miklós!

Leült a karosszékre. A fia odament hozzá. Koroknay a vállára tette a kezét.

— Miklós! — szólt halkán — Ide hallgass! Te már nagy fiu vagy. Megérted, amit mondok. Neked nem szabad festőnek lenned. Neked nem szabad festened. Én ezt megtiltom neked. Apád vagyok. Én jelölöm ki a pályádat. Figyelj ide. Két ut van. Aki az egyik uton indul el, az kereshet pénzt, az boldogulhat. Kell dolgoznia, de keres, él boldogul. Aki a másik utra lép, aki arra az utra lép, ahol a rajongók járnak, az boldogtalan lesz mindig. Koldus. Kitűz magának célokat, lenézi a másik uton haladókat, elperzseli, megégeti a lelkét és éhezik. koplal. Koldus marad mindig. Kicsufolyják, megszegyenítik. Így jár az, aki erre az utra lép, aki fest, aki festő akar lenni.

Miklós mélyen lehajította a fejét. Koroknay pedig szeretett volna a fia szemébe nézni. Szerette volna látni, hogy meggyőzte-e őt az érveivel? Kis ideig hallgatott, azután megkérdezte.

— Megértettél Miklós?

Miklós nem felelt.

— Ugy-e megértettél? — kérdezte tovább Koroknay. Ugy-e nem fogsz többé festeni?

Miklós nem nézett fel, csak dacosan rántott egyet a vállán.

Koroknay arcából kiszökött a vér. Sápadt lett a nagy indulattól.

— Nem akarsz szót fogadni? — kiáltott fel rémülettel és olyan hangon, amelyből érezni lehetett, hogy erővel is érvényt fog szerezni akarataának.

Egy pillanatig elhallgatott. Gondolkozott, hogy miféle legyen. Főállott és egész szeliden, csöndesen folytatta:

— Miklósom! Neked azt kell tenned, amit én parancsolok. Neked el kell azt hinned, amit én mondok neked. Jöjj csak velem, no jöjj! Azt akarom, hogy meggyőzzelek. Hogy ne parancsra gyűlöld meg a festést, hanem magadtól, hiszen te nagy fiu vagy, te tudsz gondolkozni. És kezénél fogva maga után vont. Kiment vele az előszobába.

— Nézd, — szólt kissé elérzékenyülve — nézd, visszahoztam képeimet a tárlatról. Csak egyetlen egvet nem hoztam vissza. A többi hat itt van. Tudod mit jelent ez? Hogy kudarcot vallottam újra. Mert a festőnek az a sikere, ha veszik a képeit. A festő nem festhet magának, a maga gyönyörűségére. Lásd, nem vették meg a képeimet. És most mehetek újra kölcsönt kérni, mehetek újra másokhoz a jószívűségükre apellálni és festhe-

Pintér Imre és Parlagi Kornélia = **augusztus hó 12- és 13-án szombaton és vasárnap :: :: ::**
a Royal-szálloda disztermében művész-estélyt tart.
Jegyek előjegyezhetők a Royal-szállodában.

mai handa-banda politizálás utjáról a nyugati nemzetek okos közgazdasági munkapolitikájához téríthette volna.

Sajnos, másként volt megírva s az események árnyékában huzódó következtetés ma más tapasztalati igazságra mutat.

De ez az igazság addig nem megy, hogy a pénzgazdálkodás decentralizált berendezése felett elvileg is pálcát törjön s a központi pénzhatalmasságok egyeduralmát mutassa kizárólag helyesnek.

Középtételekre, kis intézetekre és szövetkezetekre is mindenkor szükség lesz, mert a társadalmi rétegek külön-külön típusu embereit, gazdálkodóit, hiteligénylőit az ily rétegek számára szervezett s az ily embertípusok ügyeivel bibelődő hitelintézmények fogják tudni a jövőben is kielégíteni s a merev és nagylábu koncentráció nem tudja az élet ama közeit bejárni, amelyeken emezek sőtétben is otthonosak.

A „szövetkezetek a falu pénzügyeinek”, mondja György Endre s ezen a nyomon a vidéki város is igényt tarthat a maga bizalmas kis intézetére.

Visszatetsző volna tehát, ha most — mint sok helyen hirdetik és némelyik helyen gyakorolják is — a védtelen kis intézetekre valóságos razziaát rendeznének az erősek. A csatátér sebesültjeit nem leölni és nem kizsákolni illik, hanem ápolásba venni és megsegíteni.

Annál inkább, mert nagyrészőket éppen ezek az erősek küldték hadba és látták el fegyverrel, puskaporrall.

= A pénzügyminiszter nem mond le. A „Bud. Tud.” jelenti: Egy tegnapi estilap híradása nyomán ma több ellenzéki újság azt a hírt közli, hogy Teleszky János dr. pénzügyminiszter beadta vagy be fogja adni lemondását, sőt már az utódjáról is tudnak. A legilletékesebb helyen ezt a híradást a leghatározottabban megcáfolják. A lemondásból egy szó sem igaz és így éppen oly alaptalan a hozzáfűzött összes kombináció is.

= A hadügyminiszter Budapesten. Fővárosi tudósítónk jelenti: Krobotin lovag hadügyminiszter ma délután Budapestre érkezett.

tek tovább. Értsd meg hát fiam, hogy nem szabad festened. Én azt akarom, hogy te boldog légy, sokkal boldogabb mint az apád.

Elhallgatott. Néhányszor végigsimitotta fia fejét. Azután halkán megkérdezte?

— Ugy-e most már értesz? Ugy-e te tudod, hogy én nagyon szeretlek, hogy én a boldogságodat akarom? Ugy-e nem akarsz festő lenni?

Miklós felemelte a fejét. Belenézett az apja arcába. Megindultság, elzékenyülés nem látszott rajta. Az ajkára egy halvány mosoly ült ki. Nyugodt volt a hangja, mikor megszólalt:

— Én értelek, papa.

Koroknay magához ölelte.

— No, ugy-e értesz?

— Igen papa, én megértettem — szót kissé félénkebben — tudom, hogy nagyon szeretsz, de . . . itt elcsuklott a hangja és bátortalanán vált a tekintete.

Koroknayból kitört a kiáltás:

— De . . . ?

Miklós várt egy pillanatig. Azután halkán, alig érthetően mondta:

— Én tudom, hogy te szeretsz engem. De azért nézd meg, amit festettem?!

— Mit mondasz? — kiáltott Koroknay és elengedte a fia kezét. — Mit mondasz . . . ? — ismételte. — Mit . . . ? . . . te . . . te . . .

Torkán akadt a szó. Nem tudta tovább folytatni. Csak nézett rémülettel a fiára, aki nem vette le apjáról tekintetét. Mintha far-

Ujabb válasz Jánosi Zoltánnak

Gutfreund Sámuel dr. nyilatkozata

A következő levél közlésére kértünk fel:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Jánosi Zoltán törvényhatósági bizottsági tag urnak a *Debreczeni Független Újság* ma megjelent számában közzétett nyilatkozatára, mint a nyilatkozatában említett vállalatok jogtanácsosa, a következőkben van szerencsém válaszolni:

Ad. I.

1. A Hitelbank a maga nevében jegyezte a részvényeket, mert ha a megbízási viszonyt kifejezésre akarta volna iuttatni, magát a megbízást is csatolnia kellett volna, ez pedig olyan intern üzleti dolog, mely sem a cég bejegyzésére hivatott bíróságra, sem pedig a külvilágra nem tartozott.

2. Hogy a Hitelbank tényleg más részére jegyezte a részvényeket, mutatja az is, hogy már az 1912. december 28-án megtartott rendkívüli közgyűlés alkalmával csak azon részvények voltak birtokában, melyek vételárát a megbízók még teljesen ki nem fizették volt; de különben is az, hogy 1912. december 28-án a részvények egy része még birtokában volt, nem mutatja sem azt, hogy eredetileg nem megbízásból jegyezte, sem azt, hogy az ezt követő időben azokat megbízóinak át nem adta.

3. A Hitelbank nem tudhatta, hogy Jánosi Zoltán bizottsági tag ur a jog- és pénzügyi bizottság ülésén mit mondott, de azt tudja, hogy a Kőbánya érdekeltisége a Hitelbank közvetlen érdekeltiségét nem állapítja meg és tudja azt is, hogy a bizottsági tag ur nyilatkozatában felsorolt egyének részvényesei ugyan a Tarnak-részvénytársaságnak, de a határozatok meghozatalában részt nem vettek.

Ad. III.

1. A jog- és pénzügyi bizottság üléséről felvett jegyzőkönyvben az egyes felszólalások

még kevésbé vannak ismertetve, mint a hírlapi közlésekben, ezekből tehát azt, hogy a bizottsági tag ur a Cukorkagvár kérvényének tárgyalásakor tulajdonképpen milyen nyilatkozatot tett, megállapítani nem lehet. Ha a lapok nem helyesen hozták a bizottsági tag ur felszólalását, arról a Cukorkagvár nem tehet és rektifikáció hiányában sem nem felületes, sem nem lelkiismeretlenség, ha beadványát ezekre alapította.

2. A főügyész ur a tanácshoz intézett jelentésében az átengedni javasolt területet oly világosan körülírta, hogy e tekintetben semmiféle tévedés nem foroghatott fenn s ezzel szemben az a körülmény, hogy a vázrajz alá volt írva, vagy nem volt aláírva, a mázsaház ki volt-e tüntetve, vagy nem, jelentőséggel nem bírhatott, nem különösen akkor, ha figyelembe vesszük, hogy a közgyűlés elé kerülő vázrajznak telekkönyvi keresztülvezetés céljára alkalmasnak kellett lenni s e célra készült, amelyen telekkönyvileg ki nem tüntetett állapotokat feltüntetni nem szokás. — A jog- és pénzügyi bizottság különben a vázrajzra vezetett záradék bizonyossága szerint azon vázlat alapján tárgyalta az ügyet, melyen a mázsaház ki van tüntetve.

3. Az újabbban kért területről a Gőzcukorkagvárnak a tanácshoz most intézett beadványában egyáltalán nem volt szó, nem is kellett tehát kiterjeszkedni arra sem, hogy a vázrajz megfelel-e a város által tervezett beosztásnak, vagy nem. Egyébiránt a térvállás és részben az, hogy ut ott ezidőszerint nincs és a Cukorkagvár az újabb terület átengedése iránti kérelmével csak azt óhajtotta elérni, hogy a homokkertiak által kért és még csak ezután létesítendő gyalogjáró akként helyeztessék el, hogy az ut és a Cukorkagvár jelenlegi területe között akkora hely maradjon, amilyen a vállalat fejlesztéséhez szükséges.

4. A Hitelbank a Gőzcukorkagvár megalkulásakor 150 darab részvényt jegyzett ugyan, de ezen részvényeket legnagyobb részben már évekkkel ezelőtt a Gőzcukorkagvár jelenlegi ügyvezetőjének eladta.

E sorok szives közlését kérve, maradtam Debrecen, 1913. július 12.

Kiváló tisztelettel
dr. Gutfreund Sámuel.

Gyapju szövetek legújabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott
árak mellett
szerzhetjük be

WEISZ ADOLF
szövetkereskedő, Debrecen, Kossuth-1. l.
(Első takarékpénztár palotájában.)

Bulgária katasztrófa előtt Forradalom, anarchia Szófiában

A román hadsereg a főváros felé nyomul

Egy ország katasztrófájáról érkezik ma lesújtó hír. Bulgária a pusztulás előtt áll, ha nem sikerül a diplomáciának olyan megoldást találni, amely megmenthetné a szerencsétlen országot. Bulgária sorsának oka Oroszország, amely Bulgáriát folytonosan ugratta és a beavatkozási lehetőségek fenntartása érdekében mint sakkfigurát mozgatta. Az orosz diplomácia kudarcra most Bulgária katasztrófáját idézheti elő. A kimerült országot a török, a görög, a szerb, a román seregek szorongatják s ma már Szófiát fenyegetik a román csapatok.

Amikor a bekövetkezett események az oroszok csufos kudarcát bizonyítják, ugyanakkor az osztrák-magyar monarchia diplomácia fényes igazolást nyer, mert politikája győzelmet aratott.

Bulgáriáról s a bolgár állapotokról ma rémhírek terjedtek el. Táviratok jelentek meg Bécsben s ennek nyomán egész Európában, hogy Szófiában a legvadabb forradalom dúl, Ferdinánd királyt és Danev miniszter elnököt megölték. Szerencsére e híreket nem erősítették meg.

A mai eseményekről a következő táviratok számolnak be:

Forradalom Szófiában.

Bukarest, július 12. Rémhírek jöttek Szófiából. Beszéli, hogy a *bolgár főváros lakossága föllázadt, de nemcsak Szófiában, hanem országszerte is zendülés tört ki.* Az elkecsereedett nép, amely csak ma tudta meg, hogy a harctéren a bolgár sereg végzetes vereséget szenvedett, *tömegekbe verődve vonult a királyi palota felé.* A felbőszült népnek előbb csak rendőrség állotta útján, de mikor tehetetlen volt a tulerővel szemben, katonaság vonult ki és *sortűzet adott a zendülőkre. A halottak száma állítólag igen nagy.*

Merénylet Danev ellen.

Bukarest, július 12. Szófiából jelentik: *A lázadók bekerítették a királyi palotát. Danev miniszterelnök ellen merényletet követtek el. Mikor hivatalába ment, egy férfi rálőtt, de a golyó célt tévesztett.*

Bécs, július 12. Az itteni bolgár követségen nagy a rémület, mert egyre rosszabb hírek jönnek Szófiából. Az utolsó jelentés szerint a főváros lakossága megtudta, hogy a bolgár sereg győzelmeiről szóló hírek nem igazak s az eddigi lelkesedést olyan elkésredés váltotta föl, hogy *általános lázadástól lehet félni.*

A bukaresti rémhírekről a bolgár követségen semmit sem tudnak.

Szó van róla, hogy *Ferdinánd lemond a trónörökös javára.*

Hír a bolgár király meggyilkolásáról.

Bukarest, július 12. Az *Epoca* rendkívüli kiadásban jelenti, hogy *Ferdinánd királyt meggyilkolták.*

Szófia, július 12. Szófiában teljesen forradalmi a hangulat. Köztudott dolog, hogy a bolgár főváros orosz ügynökökkel van tele, akik *a dinasztia ellen izgatják a főváros népét. Oroszország Battenberg Sándor szerepét szánta Ferdinándnak. Az orosz akció célja az, hogy Ferdinándot lemondásra kényszerítsék.*

Forrongás a bolgár tisztikarban.

Bukarest, július 12. A román liberális párt lapja, a *Vitorul*, elküldte munkatársát Szófiába. A tudósító Szófiából tegnap a következő jelentést küldte:

A bolgár tisztek között az első vereségek óta *nagy elégedettség uralkodik.* A forrongás első jele az volt, hogy *a tábornokok küldöttségileg járultak Ferdinánd királyhoz és közölték vele, hogy a hadsereg követeli Szavov tábornok eltávolítását.*

A király kénytelen volt eleget tenni a kívánságnak és hogy a hadsereget megnyugtassa, *Dimitrievet* nevezte ki fővezérré. — A tisztek *ligát alakítottak*, mely Dimitriev vezetése alatt áll és *az ellenzéki pártokkal együtt követelik Danev miniszterelnök eltávolítását.* Most indult meg a nagy akció Danev ellen és egy katonai vagy nemzeti kormány kinevezése érdekében. *Az új kormány első feladata az lesz, hogy békét kössön, Romániával, Görögországgal és Szerbiával.*

A bécsi bolgár követ cáfol.

Bécs, július 12. A bolgár követ ma az újságírók előtt kijelentette, hogy *a szófiái zavargásról semmit sem tud, ő igen sok táviratot kapott hivatalos ügyben a miniszterelnöktől is, de merényletről, vagy anarchiáról egy szó értesítést sem küldtek neki.*

A román sereg előnyomulása.

Bukarest, július 12. A román csapatok előnyomulása a Turtukája-Dobrics-Balsik területen programszerűen folyik.

Bukarest, július 12. *Take Joneszku* belügyminiszter körtáviratot intézett a prefektusokhoz, amelyben a román csapatoknak bolgár területre való benyomulását közli velük.

Bukarest, július 12. *A román hadsereg Szilisztria és Ilmatik mellett bolgár területre lépett és folytatja előnyomulását.* A románok Szilisztriában *elfogtak ötszáz bolgár katonát, akiket Osztrovba küldtek.*

Bukarest, július 12. A román hadsereg hadműveleti terve technikai nehézségek miatt megváltozott. *A román hadsereg két részre fog oszolni, az egyik Szerbiába megy, a szerb hadsereg megerősítése végett, a másik Dobrudzsába megy, hogy ezt a területet megszállja s azután a bolgár hadsereget hátában támadja meg.*

Bécs, július 12. A *Militärische Rundschau* írja: a román hadsereg elfoglalta Rustsukot, Turkuláját, Dobricsot, Balsikát.

A török sereg pedig ugyanakkor az Enos—Midia vonalig nyomult előre.

A bolgárok kiüritik Szófiát.

Páris, július 12. A „*Matin*” szófiái forrásból jelenti: **A bolgár kormány elhatározta, hogy mihelyt a román hadsereg Szófia elé ér, Ferdinánd cár és a kormány elhagyja Szófiát.**

Elzárták a magyar határt.

Brassó, július 12. Romániából érkezett utasok beszélnek, hogy a határelzárást egész Romániában rendkívül szigorúan hajtották végre. Mind az osztrák, mind a magyar határon az átkelés valamennyi pontját katonaság őrzi, tisztek vezetésével. A Kárpátokban levő szorosokat katonákkal szállották meg.

A görögök hódításai.

Frankfurt, július 12. A *Frankfurter Zeitung* jelentése szerint a görögök Szalonikin kívül a mögötte levő és egészen Monasztirig terjedő területet is követelik.

Athén, július 12. A görög csapatok megszállották Szereszt.

Berlin, július 12. Diplomáciai körökben *Kavallának* a görögök részéről történt elfoglalását *az új háború egyik legjelentősebb eredményének tekintik.* Kavalla rendkívül fontos kikötőhely, igen nagy dohánykereskedelmi központ és a bolgárok nagy súlyt fektettek rá, mert Kavalla igen erős versenytársa Szalonikinak.

Az ellenségeskedések beszüntetése.

Belgrád, július 12. *Hartwig* orosz követ tegnap lépést tett a szerb kormánytól *az ellenségeskedések megszüntetése végett.*

Belgrád, július 12. A *Szamouprava* jelenti: Oroszország a balkáni államoknak tanácsolta, hogy az ellenségeskedést szüntessék meg és tárgyalást kezdjenek a Balkán-államok közt való béke és barátság helyreállítására.

Törökország a balkán szövetségben.

Páris, július 12. Ismét fölmerült a régi terv, hogy *Törökországot belevonják a balkán szövetségbe.* Feltűnő azoknak a francia lapoknak egyértelmű hangulateltése, amelyekről köztudomásu, hogy Izvolszky orosz nagykövettel összeköttetésben állanak. Ezek a párisi lapok tudni vélik, hogy Törökország egyelőre Bulgária ellen foglalt állást, de hamarosan csatlakozni fog a balkán szövetséghez.

Konstantinápolyból táviratozzák: Pavlo-

Roppant olcsó, megfizethetetlen kíséret!

Kockáztasson meg 12 fillért és vásároljon egy csomag „Asszonydicséret” mosóport! Áztassa a fehérneműt éjjel át annak oldatában! Csodálkozzék azután másnap reggel, hogy a szenny meleg víz és Schicht-szappan használata mellett minden fáradság nélkül milyen könnyen eltávolítható.

vics a szerb kormány nevében tegnap a nagyvezérrel tanácskozott és a *Matin* konstantinápolyi tudósítójának értesülése szerint ez a konferencia szerb-török egyezményre vezet.

A *Newyok Herald* jelenti: Törökország és Görögország között megegyezés jött létre, amelynek értelmében a görög flotta keresztül mehet a Dardanellákon, hogy végleg kiszorítsa a bolgárokat Kavallából és Dedeagacsból. Ennek fejében az athéni kormány kötelező ígéretet tesz a portának, hogy hajóival hazaszállítja Kisásziába a török csapatokat Észak-afrikából és a csatlalozsai vonalról.

Páris, július 12. A Havas-ügynökség jelenti Szófiából megbízható helyről nyert információk alapján, hogy Oroszországnak a hadviselő felek minden fölhatalmást megadtak az ellenségeskedés megszüntetésére.

Oroszország kudarca.

Pétervár, július 12. Az orosz minisztertanács a jövő hét elején ülést tart, amelyen a balkán-kérdéssel foglalkoznak.

A *Novoje Vrenja* ezzel kapcsolatban azt írja: Sajnálatos dolog, hogy Oroszország békeakciója, amely már-már sikerre vezetett, Románia bevatakozása folytán eredménytelen marad.

Blokálják a bolgár kikötőket.

Páris, július 12. Diplomáciai körökben beszélnek, hogy Románia és Görögország a bolgár hadikikötőket legközelebb ostromzár alá helyezik.

Színház

* **Csontos Gyula bucsuja.** A mai este is nagy belső sikerrel zárult. Csontos Gyula valósággal magával ragadta a színház közönségét, amely melegen ünnepelte színre lépésétől az utolsó jelenetekig. „A kuruzsló”-ban olyan mély lelkimotivumokat produkált és olyan őszintén, mely csak legmagasabb feladatokra hivatott színjátszóknak adatott meg. Ez a kiváló fiatal művész megérdemelte volna, hogy minden alakítását zsufozt nézőtér tisztelje meg. Ugy látszik azonban, hogy bennünk van a hiba, akik nyáron már nem igen méltányolják a színházat, még akkor sem, ha ott Csontos Gyula szerepel. Télen azonban, ha módot ad a vendégművész, készséggel köszöriük ki a csorbát.

* **Az Apollo színház igazgatósága** kéri a közönséget sziveskedjenek páholyról telefon útján gondoskodni még a délelőtti órákban. Telefon szám 762.

* **A világhírű „Nordisk” film-gyár** legújabb képeit megláthatja az Apollóban! Két óras előadás, folytonos bemenet!!

* **Az Apollóban** ma délután 3 órakor fél helyárák mellett, azután 5—7 és 9 órakor rendes helyárákkal látható a remek négy napos műsor! Az összes képek a világhírű „Nordisk”-gyár felvétele! Két sláger kép: „A régi pad” dráma 3 felv. „A nők barátja” vígjáték 2 felv. És több humoros és természeti kép.

* **Nézzé meg** az Apollo remek műsorát! Sláger képek!

Csendőrök a templomban

A zsidói reformátusok a papjuk ellen

A szilágymegyei Zsidó községben néhány hét óta állandó a forrongás a református hívek között. A szenvedélyek, amelyek a legutóbbi papválasztás korbácsait föl, legutóbb országra szóló botrányokat idéztek elő s ezért a közigazgatási hatóság csendőri karhatalmat volt kénytelen a templomba vezényelni, mert a skandalumok az isten házáat sem kimélték meg.

Még a télen hunyt el Veress Sándor zsidói református lelkész, de utódját csak a mult hó elején választották meg. Két jelöltje volt az árván maradt papi széknél: Boronkay Béla dr. és Jakab Viktor, akiknek hívei mint két ellenséges tábor állottak egymással szemben heteken át. A szokatlanul hosszú választási kámpány Boronkay dr. győzelmével végződött, ami az intelligencia felülkerekedését jelentette. Ezt a Jakab Viktor pártja, amely tulnyomórészt parasztokból állott, nem tudta elviselni s mindenkép azon mesterkedett, hogy az új lelkészt elriassza. Először fenyegető levelekkel akarták terrorizálni s mikor ez nem sikerült, valósággal szövetségre léptek, hogy a papbeiktatás után skandalumokat rendeznek a templomban. Ezt a tervüket végre is hajtották. Ma egy hete, amikor Boronkay dr. a szószékre lépett, a templomot zsufoálásig töltötte meg a hallgatóság, melynek egy része — mikor az új pap az imába kezdett, zajjal, röhögve kiindult a templomból. — Ez pap? Ez is pap? Nekünk ugyan nem kell! — kiabálták s duhajkova otthagyták a templomot.

A józanabb elemek békéltetni próbálták a parasztokat, de hiába. Mindennap verekedés volt a községben s mindennap botrány a templomban.

Az egyház vezetői s elsősorban Boronkay dr. lelkész belátták, hogy ezt az állapotot tovább tünni nem lehet. Segítségért kértek Dull Andor zsidói főszolgabírótól, aki a járási csendőrsöt utasította, hogy a templomi skandalumokat akadályozza meg s indítson vizsgálatot. Ma már csendőrök ültek a templomban s ügyeltek a rendre. A lázítás azonban mindamelett tovább folyik, de folyamatban van a bünygyi vizsgálat is, amely oda fog vezetni, hogy a csendőrség a vezérek közül többeket letartóztat.

A hortobágyi csatorna és a halastavak

A hetes bizottság ülése

Az idők haladása, e város és polgárságának fejlődése, a fölfogások tisztázódása hozták és állították előtérbe nem régen a Hortobágy hasznosítása kérdésének megoldását. És még egy igen fontos körülmény: a kényszerítő szükség, amely Debrecen vezetőségét és az iránytadó köröket arra vitte, hogy a Hortobágy hasznosítását sürgessék s ne tőrjék tovább, hogy egy negyven ezer holdas birtok-komplexum kamatoztatlanul, iövedelem nélkül heverjen a város egy elenyésző csekély részének kiváltságos hasznára.

Amikor a miniszterium látta, hogy Debrecen város közönségének óriás többsége komolyan foglalkozik a hasznosítás kérdésével, akkor maga is beleszólt a dologba és szakértőit bocsátotta a város rendelkezésére, terveket készítettett, tanulmányokat folytattatott s végül a debreceni kulturmérnöki hivatal útján azt a tervet terjesztette elő, hogy a Hortobágyon öntöző csatornákat, a teljesen terméketlen laposokon halastavakat, az egyik legrosszabb részen pedig mintagazdaságot létesít, a legelőket megjavítja s így a mai állattenyésztési rendszer kiküszöbölésével jobb, modernebb, okosabb gazdálkodásra szoktatja Debrecen gazdaközönségét. Az öntöző csatornák létesítéséhez tudvalevően Debrecen város közgyűlése egy fél millió koronát meg is szavazott s az egész tervet nagy örömmel fogadta.

Maült össze ez öntöző csatornák létesítése kérdésében kiküldött hetes bizottság és letárgyalta a megváltoztatott terveket és a költségvetést. A bizottság tárgyalásain részt vett Lisznyai-Damó Tihamér miniszteri tanácsos elnöklete alatt Vinnay Géza műszaki főtanácsos, Jármay Tamás kulturfőmérnök, Medgyaszay Miklós tanácsnok, Magoss György dr. főügyész, Polgári József.

A bizottság tételről-tételre menve állapította meg, hogy a kiadások 500.000 koronára fognak rugni. Elfogadta a terveket, amelyek szerint a Hortobágyot nyílt csatornákkal szelk át, amelyekbe a Tisza folyóból vezetik a vizet. A vizet a szabolcsmegyei Tiszakeszitől vezetik, miután ez a hely kedvezőbb fekvésénél fogva erre alkalmasabb. Innen ugyanis két méter esése lesz a viznek s így azokban a hónapokban, amikor a Hortobágy földjének leginkább van szüksége a vízre, minden műszaki beavatkozás nélkül, természetes esésénél fogva tölti meg a legbővebben a Tisza az öntöző csatornákat.

A csatornák megépítésével egyidőben létesítik a halastavakat, amelyek a mai laposok helyén lesznek. Így a mai teljesen hasznavehetetlen területek helyén dusan iövedelmező halastavakban haltenyésztés lesz, amely nemcsak sok embernek ad kenyeret, de befolyásolja kedvezően Debrecen élelmezési viszo-

Biomaláta. Biomalz

kitűnő, jóízű és emellett olcsó táp- és erősítő szer mindazok számára, akik erősítésre és felüdítésre szorulnak. Németországban a legelterjedtebb és legkedveltebb erősítő szer. Az ára gyógyszerárakban és drogériákban dobozonként K 1.30 és K 2.50.

nyait is. A halastavakat ősszel lecsapolják s csak tavasszal töltik meg újra.

A miniszterium kiküldöttei kijelentették arra a kérdésre, hogy mikor lesznek készen a halastavak:

— *Jövő nyáron már a hortobágyi halastavak mellett főzethet halpaprikást Debrecen város a vendégeinek.*

A szükséges munkálatokra versenytárgyalást irnak ki már legközelebb, a munkákat, amelyeket a debreceni kulturmérnöki hivatal vezet, *már ez évben meg is kezdik* s a csatornák a jövő év őszén már teljesen készen lesznek.

Az országos árvíz

Pusztulás mindenfelé

Megrendülve és lesújtva olvassuk az árvíz okozta kárról érkező tudósításokat. A sok eső annyira megdagasztotta a Tiszát és mellékfolyóit, hogy *egész országrészek viz alá kerültek*. Máramaros, Ugocsa, Szatmár, Bihar, Szolnok-Doboka, Marostorda és a Kükküllő völgye mondhatatlan kárt szenved az árviztől, amely ilyenképpen országos csapásnak és nemzeti szerencsétlenségnek arányait ölti.

Szatmár veszedelme.

Szatmár, július 12. Miután a Szamos víz-állása tegnap a négy métert meghaladta, *Vajay Károly* kir. tanácsos polgármester összehívta Szatmár város árvízvédelmi bizottságát. A bizottság ülésén *György Lajos* városi főmérnök a következőképp nyilatkozott:

— *A veszedelem válságos órái Szatmár fölött elkövetkeztek. A város nehéz órákat fog átélni egész szombat estig, vagy vasárnap délig. A veszedelem nemcsak nagy, de tartós jellegű is lehet.*

A polgármester, hogy a lehetőség szerint elhárítsa a veszedelmet, kirendelte a helyőrség több század katonaságát, több mérnököt, a közérőt, a munkásokat és a városházán állandóan éjjel-nappal működik egy bizottság, amely a veszedelemben levő helveken azonnal megteszi intézkedéseit. A kereskedelmi miniszter a tegnap napon a szatmári első számú postahivatalban *teljes éjjeli és nappali szolgálatot rendelt el.*

A Szamos tegnap dél óta rohamosan árad. Tegnap délután két óraker 5 méter volt a vize, este kilenc óraker 5 és fél méter, éjjel tizenkét óraker 5 méter és nyolcvan centiméter, ma délelőtt pedig 5 méter és kilencven centiméter. *Ha az árnak a magassága eléri a hat métert, akkor rettenetes katasztrófa éri Szatmár városát.*

A szatmármegyei községek pusztulása.

A vidéken Szatmár vármegyének minden vízmelletti községében rettenetes a pusztulás. Avashan a *Tur* folyó, a *Tálma* és *Rea* patakok végeztek irtóztatós rombolást. *Bikszádfürdő* és *Bikszád* között levő hidat a víz elsodorta, úgy, hogy a község teljesen megközelíthetetlen. A Tálma patak kiöntött az országútra, elöntötte a vasuti vonalat, úgy, hogy a közlekedés teljesen megakadt. Tegnap délután egy család haladt ezen a vidéken kocsival, az árvíz a kocsit elsodorta és a bennülők, a férj és feleség, valamint lednyuk a vízbe fulladtak.

Tiszaujlakon és *Tiszavecsén* a Tisza garázdálkodik. A szatmári csendőrszárnyparancsnokság egy szakasz csendőrt küldött ezekre a helyekre. Különösen Tiszaujlakról jönnek rémes hírek, ahol *igen sok ház viz alatt áll és a postahivatalt is teljesen elöntötte az ár.*

Rettenetes nagy a pusztulás *Szinérvár-alján* is. A hegyekről lerohanó hatalmas víz-

mennyiség annyira megduzzasztotta a *Szinér* patakot, hogy ez *Szinérvár-aljának fele részét elöntötte*. Péntek délután az árvíz teljesen elöntötte *Patóháza* községet. — A főszolgabíró azonnal Patóháza ment, hogy a védelmi akciót megindítsa. A vármegyének minden folyója kiáradt, *Szárzaberek, Ondód, Vetés, Udvari, Pálfalva, Kispeske, Nagypeleske mind víz alatt állanak és a víztömeg mindenütt óriás pusztítást végzett.*

Szatmárról táviratozzák: *Herend* községnél a Tisza áttörte a gátakat. Az emberek a fákra menekültek. Eddig is már igen sok az emberáldozat.

Az erdélyi özönvíz.

Dicsőszentmárton, július 12. Kisküküllő megye területén a Maros, a Kisküküllő és a Nagyküküllő a sok esőzés következtében kiáradt. A megye egész területe *hegylábtól hegylábáig víz alatt áll*. A vasuti és közúti közlekedés teljesen fennakadt. *Dicsőszentmárton, Erzsébetvárost és a völgymenti falvakat teljesen elöntötte a víz.* Igen sok ház beomlott, a kár több millióra rug. A lakosság jó része hajléktalan.

Kilencven ember halála.

Marosvásárhely, július 12. A szászrégeni felső járásban, *Erdőszakáll* községben pusztított irtóztatós jégeső, az első jelentések szerint *90 ember halálával végződött*. A részletes jelentések még mindig hiányoznak, mert a községet a vízár miatt megközelíteni szinte képtelenség, de hogy a hír megfelel a valószínűségnek, bizonyítja *Reicher Aladár* főszolgabíró jelentése az erdőszakállai istenitéletről. A főszolgabíró ezeket jelenti:

— *Olyan jégeső pusztított a községben, amilyenre emberemlékezet óta nem volt példa. A jégesőt irtóztatós forgószél előzte meg, amely összefagyasztotta a jégdarabokat, úgy hogy tíz kilós jégtömbök estek le a falura. Öt darab mázsás jeget is találtak a falu háztárában. A halottak számát megállapítani nem lehet, de hozzávetőleges számítás szerint 80—90 azoknak a száma, akiket a jégeső, a forgószél és az ár elpusztított.*

Az újabb jelentések ezenfelül még arról is beszámolnak, hogy a *Maros-Torda vármegyében elpusztult emberek száma meghaladja a kilencvenet*. Ezeket az embereket legnagyobb részben a *Maros árja* ragadta magával.

Ezen az irtóztatós halálstatisztikán kívül mindennap újabb áldozatokat jelentenek az alispáni hivatalnak. *Hidvég* községben például ma *három halottat fogtak ki az árból*. Járásfő községben a szennyes habok két asszony és gyermek hulláját dobta ki a partra. Körtefáján községben *egy meztelen férfi hullájára bukkantak rá*.

A mentési munkálatok a legnagyobb erőfeszítéssel folynak. A marosvásárhelyi állami gyermekmenhely két tisztviselője *Hidvégen* ma 14 államilag gondozott gyermeket mentett meg az árvízpusztulástól.

A király adománya.

A király az árvíz katasztrófa által sújtottak felségítésére *10,000 koronát adományozott* magánpénztárából, a közoktatásügyi miniszter pedig távirat útján fordult a Marosvásárhelyen működő színésztársulathoz, hogy kárakat állapítsák meg.

A Tisza pusztításai.

Nagyszőlősről táviratozzák: A Tisza hirtelen emelkedése folytán az árvíz elöntötte *Tiszaujlak, Királyháza, Bekeháza, Tiszabökény, Tiszaszirma, Tiszasasvár, Hetény, Tiszakeresztur, Mátéfalva, Karacsfalva, Farkasfalva és Csete* községeket. Eddig 5000 hold föld van víz alatt. *Tiszaujlakon* 110 ház fekszik már romokban. Csete templomának tornya félig víz alatt van. Az árvízben eddig 3 ember vesztette életét.

Válik a bárónő

A kereskedelmi tanácsos szerelme

Bécs, július 12.

Annakidején beszámoltunk arról a család tragédiáról, amely május 30-án egy wieneni szállóban játszódott le. *Türk Leonóra* Mária mostohatestvérét, *Maubach Ottó* kereskedelmi tanácsos válófélben levő feleségét, született *Bülow Helén bárónőt* csupa szeretetből meg akarta gyilkolni. Több törzsúrát ejtett rajta, azután pedig magát sebezte meg. *Maubachné* a sebektől fölgöygyült. *Türk Leonóra* azonban sérülésébe *belehalt*. A mostohatestvér nagyon szerette *Maubachné*-t, aki rendkívül sokat szenvedett a férje által rákényszerített válópör miatt s etől a szenvedéstől akarta őt *Türk Leonóra* megszabadítani.

A bécsi polgári bíróság előtt tegnap került tárgyalásra *Maubach Ottó* kereskedelmi tanácsos keresete válófélben levő felesége ellen. A házaspár között ugyanis tizenhat évi zavartalan boldogság után mult év augusztusában differenciák támadtak s az összekülönbözés folytán a férfi válópört indított neje ellen, egyszersmind keresetett indított ellene *százezer korona visszafizetése iránt*. A kereset szerint ezt az összeget hasznosítás céljából adta át feleségének. A keresettel kapcsolatban *Maubach* fiai azt kérték a bíróságtól, hogy kényszerítse az anyát annak elismerésére, hogy vagyonaiból százhuszezer korona a fiuk tulajdona.

A bírósági tárgyaláson *Maubachné* nem jelent meg. Jogi képviselője orvosi bizonyítvánnyal igazolta, hogy szanatóriumban van és *sulyos lelki baja* miatt ezidőszárint nem hallgatható ki.

A felperes ügyvédje az ügy tárgyalása előtt előadta a május 30-án a wieneni szállóban lefolyt drámát. Elmondta, hogy ügyfele, *Maubach Ottó* Algirban, ahol akkor üdülni volt, értesült a szerencsétlenségről. Ő, — ugymond — aki feleségét a felmerült differenciák ellenére még mindig szerette, a hozzártartozók és barátok távirataiból értesült arról, hogy neje szerencsére csak könnyebben sérült meg s csupán sulyosabb természetű depresszióban szenved. Közölték vele, hogy felesége reméli, hogy ebben a nehéz helyzetben mint férj és mint dzsentlemén oldala mellé áll és lesz részére egy vigasztaló, gyöngéd szava. A férj erre rögtön kijelentette nejének, hogy oldala mellé áll s visszatérében a Lidóról levélben megírta neki, hogy *az ellene indított pört visszavonja*. Tette ezt abból a föltevésből kiindulva, hogy a jövőben ismét minden a régiiben marad. Bécsbe visszatérve, a feleségével történt egyszeri találkozás után — második találkozást az asszony meghiusított — arról győződött meg, hogy a régi állapot helyreállítását célzó ajánlata visszautasításban részesült. Ennélfogva *kénytelen a keresetet föntartani*.

Ezután maga *Maubach* kért szót s nagy fölindulással megható dolgokat mondott. Sulyt vet — ugymond — annak megállapítására, hogy a nyilvánosság előtt igaztalanul vádolták meg nyersséggel. Tizenhat éven át a legboldogabb életet élte nejével s ezt a boldogságot *harmadik személyek rombolták szét*. Szereti most is a feleségét s ez is őt és sem ő az asszony nélkül, sem pedig az asszony nélküle nem tud élni. Amint a katasztrófáról értesült s tudomására jutott, hogy felesége szerető, gyöngéd szót vár tőle. *Algirból* nyomban megírta neki, hogy az ellene indított valamennyi pört visszavonja. A fiaira is befolyást gyakorolt volna oly irányban, hogy mondjanak le követelésükről. Mindenképpen azt szerette volna, hogy az egész ügy olyan elintézését nyerjen, mintha közöttük sohasem történt volna semmi. Hazaérkezése után azt remélte, hogy felesége ölelő karral fogja fogadni, de mikor megérkezett, nem bocsátottak feleségéhez.

Renlow Cirkusz!

Debreczenben előnyösen ismert és kedvelt Renlow Cirkusz szerdán, f. hó 16-án este 8¹/₂ óraker tartja **MEGNYITÓ DISZELŐADÁSÁT.** Jegyek előre válthatók **Schwarz Dániel** pipásnál.

Renlow Cirkusz!

— Ismét közénk állottak — mondotta Maubach — *harmadik személyek*, akik elhittették feleségemmel, hogy az ügyet nem lehet olyan egyszerűen elintézni. Megmagyaráztam az illetőknek, hogy akik közénk tola-kodna, *feleségem gyilkosai lesznek*, mert meggyőződésem, hogy *egy második katasztrófa kerül a sor*. Ha csak öt percre egyedül lehet-ne velem a feleségem, akkor minden rendbe jönne.

Maubachné jogi képviselőjének felszólá-lása után a bíró indítványára az ügyet három hónapig szüneteltetik, annyival is inkább, mert az orvosi vélemény szerint az asszony egész-ségi állapota miatt ezidőszere nem lehet ki-hallgatni.

Amazonok — szárazon és vizen

A legújabb fürdő- és sportdivat.

Nehogy félreértsen valaki, jóelőre sietünk kijelenteni, hogy nem a romboló angol szüff-razetteket értjük a modern amazonok elne-vezése alatt, hanem a földkerekség minden or-szágának azon hölgyeit, akik bomba helyett egyéni és öltözékbeli eleganciáikkal harcol-nak a férfinem uralmi fölénye ellen. Ezek a hölgyek nem parlamentároznak, nem karmol-nak és nem robbantanak, hanem a tekinteteik-ből kisugárzó korlátlan abszolútizmussal s egy-egy ékesszavú toalett költemény ellenáll-hatlanul megejtő varázsával intézik el az ösz-szes hatalmi kérdéseket.

Az első helyet persze az öltözékek fog-lalják el e hódító fegyverek arzenáljában. A divat jelszavával mennek a harcba s az győz, aki jobban bírja izléssel és mindenekelőtt — pénzzel. Egy-egy toalett alig él pár hétig, mindössze addig, amíg el nem veszi az ujdón-ság varázsát s ha ehhez hozzávesszük még, hogy a különböző alkalmakhoz és időszakok-hoz képest napjában esetleg hétszer is válthat-nak ruhát, elképzelhetjük, milyen rengeteg anyagi áldozatukba kerül a modern asszo-nyoknak, hogy — amint mondani szokás — együtt haladhassanak a korral.

Nos és tegyük hozzá mindiárt: együtt kell haladniuk a különböző évszakok egyre változó, speciális divatszabályaival is. Télen és nyáron más-más a vezető divatirány, nyá-ron meg különösen komplikált a divat, mert helyt kell állania „szárazon és vizen”, külön elkészülve a fürdő- és sport-szórakozások ren-geteg apró nüanszára. Külön divatja van a fürdésnek, az uszásnak, a regattának, a ten-nisznek, a turisztikának, az autó-kirándulá-soknak, a vadászatnak és a többiek s e szóra-kozáskor mindegyik neme külön ruhátarat ígé-nyel. Nemcsak Oszterdében, de ma már az — ecesdi lánpcsár-fürdőjében is.

Mindjárt előjárójában konstatálnunk illik, hogy az ideai fürdő- és sport-öltözékek álta-lában józanabb irányt mutatnak. Elegánsak, bájosak s emellett a körülményekhez képest kerülik a feltűnőt, a kirívóan szeszélyest és raffináltat. Szóval az ideai nyári divat a sze-cessziós tulzások Canossa-járását jelenti, anélkül azonban, hogy kizárná az eredeti, új, érdekes és izléses ötleteket.

Rendkívül pikánsak és emellett decensek az ideai évad fürdő-kosztümjei. Bájos fekete selyemtrikóból való kosztümök a legdivato-sabbak, amelyek szorosan odasimulnak, oda-tapadnak a testhez, a decolletage-ban fekete irish-, guipure- és léghimzésekkel díszítve. Rágombolható szoknya egészíti ki a kosztü-möt, amely ráncokba plisszírozódik és némi-leg enyhíti a testvonalatok túlmerészen ki-domborító plasztika élességét. Tiszta trikóból is készítik ez öltözékeket, fekete vagy sötét-barna színben, fehér vagy rokonszínű dísz-téssel. Egyre francia és angol divatszalonok előnyben részesítik az újabb évadokban feltű-nő szeretettel portált atlasz- és kasmir-kosztümöket, melyek az ujjakon és a szok-

nyán slitzeltek és keresztbe fűzött atlasz-sza-lagokkal ékesítvék.

A fashionable tengeri fürdőkben e fürdő-toaletteket feszesen lábhoz tapadó selyem-harisnyákkal, keresztbe fűzött, alacsony sarkú fürdőcipőkkel, könnyű battiszt-korzetek és vízhatlan harisnyakötőkkel egészítik ki. E kosztümökhöz sávós frottir-szövetekből való fürdőköpenyeket hordanak, olykor rágombol-ható volant-al, csuklyából és kézelőkkel — a köpeny szövetétől elütő színekben, legtöb-bnyire himzéses tetra-szövetből vagy puha fe-hér gyapjuból, amely belülről kék, rózsaszín vagy sárga és mauve-al vagy khaki-val a bé-lése; a sikkes németalföldi főkötők vagy a pi-kánsul megkötött, impregnált selyemből vagy gyapjuból való, háromszögletű, kackiás, mo-sónőkendők, még azonfelül is módot nyújtanak, hogy a hölgyek kidomborítsák egyéni izlé-süket. Hozzá tartozik még az öltözékhez az impregnált szövetből készült fürdő-táska — a toalett-titkok diszkrét megőrzésére s ezzel kész a legelegánsabb fürdő-kosztüm.

Az urak fürdő-öltözéke már sokkal egy-szerűbb: fehér- vagy kék, selyem- vagy gyap-ju-trikó ruha és hozzá — ez teljességgel az ideai évad ujtása — a fürdőköpeny helyett kék-sárga vagy kék-fekete csikos pjiama-ölt-őny, amely kabátján három paszomántos zseb van.

Különleges öltözék jár a teniszhez is. Játék után a hölgyek és urak egyaránt pe-helykönnyű gyapjuból való, bő, fehér hima-laya-kabátot viselnek, ezenfelül a hölgyek nyakuk köré selyem-écharpet-et vetnek, mely a jelenleg divatos szabadnyaku bluzokhoz rendkívül jól fest. Párisban két écharpe-ot hordanak a teniszező hölgyek: az egyiket nyakuk körül, másikkal az övet helvettesítve. Ezek az écharpe-ok alapszíne többnyire fehér, rózsaszínbe, lilába, mauveba, sárgába vagy halványkékbe játszó csíkokkal. A végük bojtos.

Maga a tulajdonképeni teniszező, tehát a játék-toalett: szabadnyaku, ujjatlan bluzból és a lábukat szabadon hagyó, rövid szoknyá-ból áll, hogy ne gátolja a hölgyeket mozgá-sukban. Az urak fehér vagy fehér-kék tenisz-ruhát vagy fehér nadrágot hordanak sötétkék kabáttal — esetleg amerikai módra fekete ka-bátot viselnek fehér selyemmel és színes nyakkendővel. Egészen gyenge sarkú, fehér szarvasbőrből való teniszcipő egészíti ki a viseletet sapkával vagy fehér szörme-, eset-leg szalmakalappal.

Hegymászásokra és általán turista-ki-rándulásokra a hölgyek angol szövetből vagy impregnált lodenből készült, rövid szoknyájú turistaruhát viselnek, — esetleg angol szok-nyát, mosható bluzt és pasztell-színű teveször-kabátot, hátul a taille-ban világoszöld vagy narancsszínű dragónnal. A dragón, a zsebek, kézelők és a kabátszegélyek egyforma vagy rokonszínűek. Zöld, szürke vagy drap turista bőrkabátot viselnek, — továbbá lábhoz tapadó fűzős hegymászó cipőt. Hegymászó bot és impregnált tarisznya egészítik ki az öltözékét.

Az urak térdig érő nadrágu angol ruhát, ugyanolyan szövetből készült sportkalapot, erős bőrcipőt, gyapjuharisnyát hordanak; ki-egészíti a felszerelést itt is a hegymászó bot, a tarisznya és a távcső. Ujabbban könnyű kék vagy zöld, összehajtható, csuklyával ellátott köpenyt is hordanak hölgyek és urak egyaránt s a köpenyt derült időben a tarisznyába gön-gyölik.

Autoturákra egészen könnyű selyem (gloria, szatin) köpenyt visznek a hölgyek, esetleg nehezebb duplaszövetű, bélelt selyem vagy angol köpenyt, — továbbá szalagokkal megkötött auto-főkötőt, auto-pápaszemet és közönséges sárga fűzős cipőt.

Ime ez a modern amazonok nyári fürdő-és sport-öltözéke. Akinek telik a módjából — válogathat benne. Csak az a bíba, hogy ma-holnap különvonatot kell bérelni, hogy el-

cipelje ezt a sok toalett-holmit a nyári üdü-lőhelyre. Szegény verejtékező férfiak és apák: képzelem, hogy átkozzák a haladó kor divat-vívmányait...

A debreceni sakkverseny

Hatodik nap

A mesterversenyen ma fejezték be az első menetet. A Breyer—Székely játékban világos gyaloghátrányba került s azt vezér-szárnyai tulsúlyával ellensúlyozhatta volna, miután ezt elmulasztotta, döntő hátrányba került s a játszmat feladni kényszerült s a játszmat feladta. Réti megtartotta a vezetést miután a dr. Asztalos elleni spanyol meg-nyitású játéka döntetlennel végződött. Ugyan ez a Barász—Sterk közti Caro-Kann meg-nyitású, egyszerű lefolyású játszma ered-ménye is. Állás az V. forduló után: Réti 4, dr. Asztalos, Breyer 3, Barász 2, Sterk, Székely 1½.

Vasárnap a mesterversenyen szünet. Hétfőn kezdődik a második menet. A VI. fordulón a következő párok mérkőznek: Barász—Székely, Breyer—Réti, Asztalos dr.—Sterk.

Ma volt a főtorna döntőjének 1 fordulója. Simon szabadnapos volt. A Steiner—Lévay dr. közti játékban a világos bábok vezetője szellemes áldozatot hozott, úgy hogy döntő fölénybe jutott, később azonban a bástyáját ütésbe állította, mire fel is adta a játszmat. A debreceniek másik képviselője: Kovács Opocsenszky ellen nehéz hely-zetbe jutott, a játszma függőben maradt, de Kovács állása hátrányosabb, könnyen tá-madható gyenge pontjai vannak. A Gruber—Havasi közti játék volt a leghosszabb, 80 lépésig tartott, majd világos, majd sötét mu-lasztotta el a nyerési alkalmat, végül Havasi győzött. Nagy minőséget s gyalogot nyert Gáspártól s erélyesen győzött.

Vasárnap a verseny kimenetelére szinte döntő jelentőségű forduló kerül lebonyoli-tásra. A következő párok mérkőznek: Gru-ber—Simon, Steiner—Opocsenszky, Nagy—Havasi, Gáspár—Lévay dr. Kovács szabad.

Közoktatás

Értesítés. A debreceni ref. egyház fel-sőbb leányiskolájával kapcsolatos leánygim-názium tervbevetett megnyitása a jövő 1913—14. tanévről az intézmény küszöbön álló országos szervezésére való tekintettel elma-rad az 1914—15. tanévig. A felsőbb leány-iskola V—VI. osztálya továbbra is fenntar-tatik. Debrecen, 1913. július 11. Az igazga-tóság.

— A lét vagy nem lét kérdése ez: Külö-nösen beteg embernek mindenekelőtt rendes székelésről kell gondoskodnia! Nagyon fontos okoknál fogva e célra azonban nem szabad drasztikus szereket használni. Az eredeti **Ferencz József**-keserűviz úgy a hatás enyhe-ségére, mint annak biztosságára való tekin-tettel utólréhetetlen jószágú szabályozója az emésztésnek: A budapesti m. kir. tudomány-egyetem második belgyógyászati klinikáján végzett orvosi megfigyelések tanúsítják, hogy a természetes **Ferencz József**-keserűviz még szivbeteg nőknél is kivétel nélkül, úgy minden csikarási érzet, mint bármely más kellemet-lenségtől mentes biztos hatású hashaitónak bi-zonyult. A valódi **Ferencz József**-gyógyító ásványvíz minden patikában, nagyobb drogé-riában és jobb fűszerkereskedésben könnyen megszerezhető. Olyan helyeken, ahol állítólag kifogyott, tessék közvetlenül a szétküldési-igazgatósághoz Budapestre fordulni.

Fehérneműt, csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít

FEUERSTEIN

Piacz-utca 42. sz. (Lamprecht palota.)

Arany János-utca 16. sz.

mosó intézete Piacz-utca 63. Telefon szám: Főútlelet 11-57. sz. Fiókútlelet 732. sz

A 72 éves asszony kálváriája

Hét hétig egy lábában

Szombathelyről jelentik: Az Ubrik Borbálához hasonló rettenetes sors jutott osztályrészül Gyuk Terézia rumi asszonynak, aki valamikor jobb napokat látott, de öregkorára rokonainak kolduskenverére jutott. Palkovits Gergely rumi vasúti vendéglős feleségének a nagynénje ez a Gyuk Terézia, és valamikor ő adott hozományt unokahúgának, ezen a réven került hozzája. A hetvenkét esztendő öregasszony azonban elbetegedett, Palkovitsék elunták, magára hagyták a tehetetlen asszonyt, majd hogy eltegyék a vendégek szeme elől, embertelen elhatározásra szánták magukat.

A beteg, tehetetlen asszonyt egy ládába szoritották és pőrre vetkőztetve bedugták egy hidasba, ahol magára hagyták. A cselédek titokban adtak enivalót az öregasszonynak, hogy éhen ne vesszen. Hét hétig volt a hidasba zárva Gyuk Teréz, a faluban szárnyra kelt a hír, hogy eltették láb alól. Tegnap csendőrök jelentek meg a vendéglősnél, házkutatást tartottak és megtalálták a csontra aszott szerencsétlen asszonyt. Tese tele vol fekélyvel, férgek között kínosan fetrengett a hidas oldalában kis ládában. Alig szuszogott a szerencsétlen és az emberek láttára rémesen kezdett sikoltozni, látszott rajta, hogy megőrült. Kovács János csendőrörsvetető kiszabadította a szerencsétlent, megfürösztötte és orvost hívattott. Krenner György járóorvos konstataulta, hogy az asszony megőrült.

A szörnyű brutalitás nagy elkeseredést keltett, úgy hogy a vendéglőst a csendőröknek kellett őrizet alá venniök, hogy a község népe meg ne lincselje. A korcsmárost följelentették a szombathelyi ügyészségnek. A szerencsétlen asszonyt elmeorvosításra intézetben fogják elhelyezni.

Sport

A DTE—Munkásválogatott csapatok football mérkőzése. A DTE f. hó 13-án, vasárnap délután 5 órai kezdettel mérkőzik meg a DNySC és Vasutas SC által összeállított válogatott csapattal a nagyerdői sport-telepen. Előtte 3 órai kezdettel a DNySC kombinált csapata játszik a DKASE I/b csapatával. A mérkőzés minden időben megtartatik. Helyárok mint rendesen.

Mandel Lipót

cipőáruházát

Piac-utca 28.

Városi bérház sarokhelyiségébe helyezte át.

Telefon 352.

Telefon 352.

SALVATOR

kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köbvezénynél, cukorbetegségnél, vörhonyónál, emésztési és légzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST

Szinyo-Lipóci Salvatorforrás-váltás Budapest, V. Rudolf-rakpart 2.

HIREK

*

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A református templomokban e hó 13-án, vasárnap a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: a Nagytemplomban prédikál Gáborjáni Szabó Gábor s.-lelkész, a Kistemplomban 9 órakor Dicsőfi József lelkész, 11 órakor Konrád Zoltán s.-lelkész, a Kossuthutcai templomban Demeter Gyula s.-lelkész, az ispotályi templomban Könyves-Tóth Kálmán lelkész, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki tikár, a csapókeri imaházban Kovács János vallásoktató lelkész, a homokkeri imaházban Boér Károly vallásoktató lelkész.

Az ágost. hitv. evang. templomban vasárnap délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Peér P. Sándor s.-lelkész végzi.

— **Bizalom a kormánynak.** Miskolcra táviratozzák: Borsodvármegye törvényhatósági bizottsága hétfőn tartja meg közgyűlését, amelynek tárgysorozatán szerepel a bizalomnyilvánításra vonatkozó indítvány. Az ellenzék előre látva csufos vereségét ma elhatározta, hogy nem jelenik meg a közgyűlésen.

— **Hitelesítő közgyűlés.** Debrecen város törvényhatósági bizottsága e hó 10. és 11-én tartott közgyűlésének jegyzőkönyvét ma hitelesítették. A hitelesítő közgyűlés Kovács József polgármester elnöke alatt a tanácssteremben volt.

— **Tisza István gróf külügyminiszter?** Berlinből táviratozzák: A Berliner Zeitung am Mittag írja: Berchtold Lipót gróf állása a szenvedett kudarcok miatt megrendült, helyzete tarthatatlan és csak napok kérdése, hogy a változás beálljon. Utódja S z é c h e n Antal gróf párisi, vagy M é r e y Kajetan római nagykövet lesz. Harmadik jelölt, akinek a legtöbb kilátása van arra, hogy a király kinevezi: T i s z a István gróf miniszterelnök.

— **Egyházi közgyűlés.** Az ágost. hitv. ev. egyház mult vasárnapról elmaradt közgyűlését holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja meg.

— **Pragner unokatestvére öngyilkos.** Kismartonból táviratozzák, hogy Pragner Károly kismartoni kereskedő felakasztotta magát. Az öngyilkos unokatestvére Pragnernek, az Osztrák-Magyar Bank vezértitkárának. Eddig is szegény sorsban élt, de mióta betegeskedett, felesége volt kénytelen keresni. Ez vitte az öngyilkosságra.

— **Tisza István gróf Bécsben.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Tisza István gróf miniszterelnök vasárnap este feleségével és titkárával Bécsbe utazik. Hétfőn Ischlbe megy, hogy kihallgatáson jelenjék meg a királynál. Ugyanakkor teszi le az esküt Harkányi báró a kereskedelemügyi miniszter, és bucsuzik el Beöthy László.

— **Wickenburg gróf a fiumei kormánybiztos.** Fiuméből táviratozzák: Wickenburg István grófhhoz, a fiumei kormányzóhoz a következő leiratot intézte Sándor János belügyminiszter:

„A minisztertanácsnak 1913. évi július hó 11-én hozott határozata alapján a város közigazgatásának a városi tanács utján való vezetésével Nagyméltóságodat bizom meg és evégből azt a hatáskört, amely a törvény és a városi statutum értelmében a város képviselőtestületét és az állandó bizottmányt illeti meg, Nagyméltóságodra ruházom.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Nagy Balázs hajduszoboszlói kir. adóhivatali tisztet a X. fizetési osztályba nevezte ki.

— **A Degenfeld-téri betörő az ügyészségen.** Böhmann Bélát, aki Aczél Géza főmérnök Degenfeldtéri lakásába behatolt s ott tettenérték, a rendőrség ma délelőtt átadta a kir. ügyészségnek. Hazudozásai folytán a rendőrség mitsem tudott meg, ami büntársainak nyomára vezetne. Az azonban kétségtelennek látszik, hogy összeköttetésben állott a társasággal, amely két év előtt ugyancsak Aczél Géza főmérnök lakását törte fel s több ezer korona értékű arany-neműt lopott el innen.

— **A boszu.** Egyekről jelenti tudósítónk: A fiatalság között valósággal rettegett neve volt Berkes József 20 éves gazdalegénynek. Hetyke, kötekedő természetű volt, aki a legcsekélyebb ellenetés miatt is kezét emelt pajtásaira. Ezek aztán boszut forraltak a békebontó ellen s vasárnap este négyen: Virág Péter, Domán Lőrinc, Nagy József és Nagy Mag József rálestek Berkes Józsefre, akit botokkal, vasvillával és más verekedésre alkalmas eszközökkel úgy helybenhagytak, hogy négy hétig is nyomja utána az ágyat. A támadók beismerik az esetet, azonban valamennyien azzal védekeznek, hogy csak a kölcsönt adták vissza Berkesnek, aki előzőleg ellenük is támadt s kötekedő természete miatt veszélyeztette a békességet. Az esetben vizsgálat indult.

— **Kirabolták az öngyilkos bankigazgatót.** Jelentettük, hogy Radákovich Gyula szentgotthárdi bankigazgató holttestét Paks mellett kifogták a Dunából. Azóta a holttestet kétszer boncolták fel. Mint most Szombathelyről jelentik, a családhoz érkezett jelentés szerint Radákovichot kifosztották úgy, hogy még cipő és harisnya sem maradt a lábán, holott gyűrűkkel, ékszerekkel és az erszényben nagyobb összegű pénzzel távozott. Mikor a holttestet kifogták, megállapították az orvosok, hogy már napok óta a vízben uszott, de ez idő alatt szárazföldön is volt. Ugy látszik, hogy Radákovich nem Paks táján, hanem valahol Budapest vidékén lőtte föbe magát a Duna vízében s az ár lefelé sodorta mindaddig, amíg közben ki nem fogták. Valami lelketlen halottrabló kezébe kerülhetett a holttest, aki minden pénztől, ékszerétől, és ruhájától megfosztotta, azután újra belevetette a Duna hullámaiba.

— **Öngyilkos gazdákodó.** Derecskéről jelentik az ügyészségnek, hogy ott a napokban Arany János gazdákodó valószínűleg pillanatnyi elmezavarásban felakasztotta magát. Felesége a Kálló-patakba ruhát mosni volt, mikor az öngyilkossá lett ember kiment az istállóba és ott egy gerendára hurokot vetett. Mikor innen hazajött, már nem volt élet az elkeseredett emberben. Az asszony nem sejtette, hogy férjét ilyen sötét szándék foglalkoztatja s bár 14 hold földjükön nagy teher van, mégis a megélhetés gondjai nem nyomták annyira vállát, hogy öngyilkosságra kellett volna magát határoznia.

— **Haláltánc.** Megdöbbentő eset történt tegnap Ujlak községben Primiciát üttek és az első szentmisét nagy multság követte az ujonnan fölszentelt kispap szüleinél. A mulatságon résztvett Kovács Mariska, a falu legszebb leánya, jómódu gazdaszülők egyetlen gyermeke. Vidáman táncolt legtöbbit. Tánc közben hirtelen rosszul lett, hazakisérték, ahol összesett és meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy szívszélhűdés ölte meg.

— **Az ügyvéd tolvaja.** Tegnap közöltük, hogy L. Gy. debreceni ügyvédi irnok principálisa kárára 400 korona erejéig lopást követett el. A pénz egyik éjjeli mulatóban elverte s aztán önként jelentkezett a rendőrségen. A megtévedt fiatalembert ma átakisérték az ügyészségre.

— **Névmagyarosítás.** Kohn Éliás Ódön püspökladányi születésű miskolci lakos, valamint Ella nevű kiskorú gyermeke családi nevüket belügyminiszeri engedéllyel „Kálmán”-ra változtatták.

— **Elsült a fegyver.** Hajduszoboszlóról jelentik: Bézi János hetes a reggeli órákban Kovács József kondás társának beszélgetés közben dicskedve mutogatott egy régi kaliberű pisztolyt. Majd ennek kezelését is be akarta mutatni barátjának s evégből a fegyvert golyóra töltötte. A fegyver ravasza eközben lecsapódott, a pisztoly elsült s a golyó Bézi Jánosnak egyik ujját sebezte meg, azután pedig Kovács József kondás combjába furódott. A vigyázatlan hetes ellen az ügyesség gondatlanság miatt vizsgálatot indított.

— **Baleset munkaközben.** Vég Ferenc ácssegéd, aki a máv. debreceni műhelyében van alkalmazva, ma délelőtt egy ajtófélfán dolgozott. A munkálatban levő anyag közben kiesett kezéből s azután kapott, miközben megcsuszott, elesett és a keresztvessző lábát súlyosan megsebezte. A mentők a kórházba szállították.

— **Gyermek a ló körül.** Nyirábrányból jelentik: Porosz Pál kilenc éves iskolásgyermek apja házatelkén a lovakkal játszadozott. Az egyik ló eközben úgy rugta száján, hogy azonnal elájult s mély sebével be kellett szállítani a debreceni kórházba.

— **Fejszeparbaj apa és fia közt.** Nagyváradról jelenti tudósítónk: Bihar községben Tar Sándor huszonegy éves legény fejszével agyonverte az édesapját. Az öreg Tar, a falu lemosdosabb parasztja, állandó viszályban élt családjával. Fiának októberben kellett volna bevonulnia a katonasághoz és az öreg, bár tudta, hogy a fiúnak pénzre van szüksége, nem akarta megadni neki kétszázharminc korona tartozását. A fiu követelte a pénzt, mire apja baltával rontott rá. Ifjabb Tar Sándor is fejszét ragadott, a két férfi egymásnak ment és a fiatalabb, a család tagjainak szemeláttára, három fejszecsapással agyonverte az öreget. A véres tett után ifjabb Tar Sándor a csendőrségre ment.

— **Végeztem az öreggel, itt vagyok, tartóztassanak le.**

A csendőrök megtették. Az eset tanui úgy vallanak, hogy a legény a gyilkosságot önvédelemből követte el.

— **Megerősített alapszabályok.** A belügyminiszer láttamozta a debreceni reformtársaság alapszabályait.

— **A zálogolás epilógusa.** Farkas János püspökladányi máv. mozdgórt az elmúlt héten Szilágyi Sándor mezőőr tilos legeltetés miatt megbírságolta. Ez annyira elkeserítette a máv. őret, hogy tegnap rálesett a mezőőrré s mikor ez a határban járt, megtámadta s alaposan összeverte. A mezőőr támadója ellen bünvádi feljelentést tett.

— **Dr. Katona Mihály** sárospataki homeopata orvos, ismét rendel Debreczenben f. hó 18-án pénteken egész nap és 19-én szombat d. e. 11 óráig, Darabos-utca 55. sz. alatt, ahol különösen tüdő- és gyomorbetegségeket számosan látogatják a sikeres gyógyításairól híres orvost.

— **Elveszett július hó 15-én vasárnap** a déli órákban, egy japán bambusz stílétes bot, rajta egy japán pár beégetés. A becsületes megtaláló 10 korona jutalomban részesül. Deák Ferenc-utca 19. sz. alatt.

— **38-ik Rác Laci a Magyar Királykávéházban** művészies játékával szórakoztatja a közönséget Neszmélyi Izsóné női zenekara élén. Továbbá fellép Neszmélyi Böske, ki kitűnő énekszámával mulatattja a közönséget.

— **Kalap tisztító műhely** Arany János-u. 5. sz. Mindenféle női- és férfi kalapok tisztítását és javítását elvállalok. Beliczai kalapos.

— **A sámsoni út mentén** 88 katasztrális hold szántóföld épületekkel hosszabb időre kiadó. Értekezhetni a tulajdonossal, Bethlen-utca 11. sz. alatt.

NESTLÉ FÉLE
régbevált **GYERMEKLISZT**
PRÓBADOBOZT, INGYEN KÜLD:
HENRI NESTLÉ, WIEN, I. BIBERSTRASSE 31.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	814 50
Osztrák hitel	617 —
4 északkeleti koronaárjárdék	81-10
Államvasút	697 —
Jeladóbank	416 —
Rimamurányi	682-50
Halgótarjáni	746 —
Kőszegi vasút	632-50

Irányszat:

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 5 $\frac{1}{8}$ %, Berlin 5 $\frac{1}{8}$ % London 4 $\frac{3}{16}$ %

Budapesti gabonátőzsde.

Szara E. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelentése	
Búza májusra	11-49
„ júliusra	12 —
„ 1913. okt.	12 —
Rosa októberre	9-14
„ júliusra	8-53
Zab októberre	7-85
„ júniusra	8-08
Tengeri 1913. év júliusra	7-31
aug.	7-31

Készára 5-tel drágább.

— **Ipartestületi jegyzői tanfolyam.** A kereskedelmi és iparkamara ipartestületi jegyzői tanfolyama a résztvevők élénk érdeklődésével láthatólag eredményeket ígérően folyamatban van. Ujabbán Csúrka István tanonciskolai igazgató tartott a tanonciskolák modern feladatáról, továbbá Balkányi Ede dr. iparegészségügyi előadást. Az összes résztvevők megbeszélése követte Seibner Gyula debreceni ipartestületi jegyző előadását az ipartestületek ügy és vagyonkezeléséről. Vasárnap résztvesz a tanfolyam az ipartestület előjárósági gyűlésén; előbb megtekintik az iparostanonciskolát. Délután a közhasznú munkáskert Petőfi-telepet tekintik meg, este a kamara társasvacsoráján vesznek részt. Hétfőn folytatják az előadásokat. A m. kir. postatakarék-pénztár igazgatósága Dencz Akos dr. postatakarékpénztári titkárt küldte ki, aki előadást tart a postatakarékpénztár hivatásáról az ipartestületi vagyonkezelésben.

— **Szabóipari szaktanfolyam.** A kereskedelmi és iparkamara nyári idényre a debreceni ipari szakiskolán egy heti 9 órában tartandó tanfolyamot engedélyezett. A tanfolyamot, mely a helybeli és közvetlen környékbeli szabóiparosok (mesterek és segédek) részére van szervezve, összesen 120 tanórán tartják meg és főleg szabóipari szabászati szakrajz, anyagismeret, műhelyi árszámítás és textilipari szakismeretek elsajátítására alkalmas. A szaktanítói tisztelet Antal Vince látja el, ki eddig is tanított a hasonló tanfolyamokon. A tanítás teljes ingyenes. A tanfolyam megnyitásának idejét a jelentkezők számának megfelelőleg folyó hó 15—20-ika között határozzák meg, miről az érdeklődőket a helyi hírlapok útján fogják értesíteni.

— **Fizetésképtelenségek.** A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetésképtelenségeket jelenti: Sárkány Mór Nagyszombat, Heft Péter Zsombolya, Lőrincz I. Marosvásárhely, Weisz és Zsigmond Nagyvárad.

NYILTÉR.

Gyógy- és vizgyógyintézet
Eggenberg, Grác mellett.

Az összes uj-
kori fizikális
gyógyeszközök.

Főorvos: Dr. Grossmann, volt egyetemi assistens.

Legjobb arany, ezüst és fém férfi és női

ÓRÁK

jótállással

Kurián Gyula órásnál. Debreczen, Piacz-u. 42.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **Kinevezés.** A király Oláh Lajos dr. debreceni kir. törvényszéki és Fekete Jenő dr. debreceni kir. járásbírói albirákat mai állomáshelyeiken meghagyva birákká nevezte ki.

§ **Uj joggyakornok.** A debreceni kir. ítélőtábla elnöke Götz Miklós dr. szalkaházi lakost a debreceni kir. ítélőtábla kerületébe segéddíjas joggyakornokká nevezte ki.

§ **Kémkedés miatt elítelt vendéglős.** Temesvárról jelentik: A temesvári törvényszék tegnap zárt tárgyaláson foglalkozott Markovics Dusán belgrádi vendéglős kémkedési bünpörével. Markovicsot, aki a délvidek katonai titkait fűrkészte, december 26-án tartóztatta le a határrendőrség egy ügyes detektívje. A tárgyaláson, mely vezérkari tisztek részvételével folyt le, Markovicsot hat hónapi fogházra és száz korona pénzbüntetésre ítélte a bíróság. Az ügyész felebbezett.

Nagycserén

24 katasztrális hold föld tanyával

közvetlen az állomás mellett jutányos árban azonnal eladó. Értekezhetni Apródy M. órásnál, Szentanna-utca 2. szám.

2416 - 1913. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreceni kir. járásbírósnak 1913. 1314/1. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Ferdinand Grossher részére lakostól 666 kor. tőke, ennek megítelt 6% kamatai és az eddig összesen 79 kor. perköltés erejéig, 1913. évi március hó 11-én biróilag lefoglalt és 1350 koronára becsült biciklis körforgógép, kőrhinta és egy vásári fedett kocsi ingóságok 1913. évi július hó 14-én délelőtt 1/2 12 órakor kezdetét veendő és Nagyerdőn, korcsolyázópálya hátamegett és Timár-u. 31. sz. a. megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatok részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1913. évi június hó 23-án.

Oláh Géza, birói kiküldött.

Figyeljen a névre és kérjen mindig határozottan Erdőgyöngyét. Hasonnevű értéktelen utánzatok visszautasítandók!
Erdőgyöngyeművek Moritz Löw, Brünn-Hussowitz.

50 szög 50 fillér, azontúl minden 250 fillér, a legkisebb hirdetés 50 L.

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedett minden szó 10 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők.

Apró hirdetésekre telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Levelezés

A ma, aligha hozza meg a szokott örömet, de ha csak lehet, eszelje ki Kedves, hogy hogyan lehetnének mégis kettesben, illetve hármasan! Jó?

35 éves nőtlen vidéki gazdálkodó urileány ismeretségére vágyik szórakozás céljából. Levelek Szatmár „T. D. J.” jellegre poste restante.

Nősülne református, tisztességes, becsületes, házas, 18—26 éves vagyonos hajadon vagy özvegyel, budapesti 3 éve fenntálló adósságmentes vállalkozó. Teljes címre válaszolok. Ajánlatok: Budapest, Népszínház-utca 22. Papp.

Különféle

EREDETI karlsbadi kétszersült Sprudel forrásvízzel készítve, — kapható a Deutsch-üzletekben.

Utazókosarak, kézibőröndök, sport- és gyermekkoscsik legolcsóbban Schwarz M. L.-nél. Piac-u. 52, megyeház mellett.

Vízvezeték csatornázás, központi fűtéseket szakszereit kivételben lőtállás mellett. — Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítenek. Házak évi lókarban tartását csekély díjazásért elvállalom. Gyenes Antal. Miklós-utca 29. sz. Telefon szám 379.

KONYHA ÉS ELŐSZOBA berendezések készen kaphatók, nagy választékban, Weisz Ferenc asztalos, József-kir.-herceg-utca 7. szám. Telefon: 10-90.

Zsákok, rostáló- és vízmentes ponyvák olcsón beszerezhetők Fohn zsáküzletében Deák Ferenc-utca 14. iparkamara bérpaltájában.

UJI UJI találmány UJI UJI
Nincs többé kifakult, átizzadt, pecsételt, kopott SÁRGA CIPŐT bármilyen színre be lehet festeni. — Eredeti, új színt kap. Átfestés 1 pár 1 korona FALUSSY KÁROLY cipésznél. Csapó-utca 41.

Monarch- és Concert-lemezek, alig használt, féltáron eladók. Cím a kiadóhivatalban.

Kézimunka: himzett mader, riseleő, kurisch csipkék, betétek, bluzok, zsebkendők és egyéb szép dolgok kaphatók Wernernél, Piac-u. 58., földszint 12.

Kopirkönyvek, valódi Heller patent, a legkeresettebb gyártmány 1000 lapos 4.60 kor. 500 lapos 2.60 koronáért kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49.

Kimaradt üzleti könyvek kiadóhivatalunkban míg a készlet tart, igen olcsón kaphatók.

Kérdezzék a világot járó művészeket s tanúságot tehetnek róla, hogy az egész Magyarországon elterjedtek a Matild széplítő-szerek Matild szappan, Matild oróm (szepítő) arckenőcs, továbbá a Kun sortes-pora, nincs olyan falu Magyarországon, ahol ne használnák. Mindazok kaphatók minden gyógyszerárban és drogeriában.

Két elegáns szobaberendezés teljesen új, eladó. Szivességből felvilágosítással szolgál Grosz H. fűszerkereskedő, Széchenyi-utca 47. szám.

Többféle használt butorok eladók. Iskola-utca 8. szám alatt.

Jókarban levő pedálos cimbalom olcsón eladó. Piac-utca 58. szám, II. em., 30.

Mángorló, gyermekágy és egy varrógép eladó. Simonyi-ut 3. szám.

Többrendbeli butor eladó. Kossuth-utca 45. szám, keresztépület.

Két jókarban levő ágy eladó. Széchenyi-utca 14. szám alatt.

Csinos, független orosz hölgy 150,000 korona készpénzhozomány, később még nagyobb örökség, osztrák vagy magyar ferjet óhaj. Csakis komoly ajánlkozók (vagyon, vallás mellékes) irjanak, de ne névtelenül, erre a címre: „Hymen” Berlin 18.

Házak-Telkek

Eladó ház és fűszerüzlet azonnal, trafik és korlátolt italmérséssel Hajduböszörményben, Nánási-utca 127. sz. Értekezni lehet s tulajdonossal ugyanott.

Bocskay-kertben 7 hold szőlő. elköltözés miatt, kedvező fizetési feltételek mellett, félholdas részletekben is. eladó. Értekezni lehet Hadházy Dezsőnél. József kir. herceg-utca 33.

Cserepes téglaház a Vendég-utcán a Hatvan-utcai részen eladó. Aprójószág-tartás, sertésöl és gyümölcsfák az udvarban. Cím a kiadóhivatalban.

Állást kapok

Villamosszerelési és elektrotechnika pályára tanulók felvétetnek. Piac-u. 77. Fazekasnál.

Egy ingvarróleány felvétetik. Veres-utca 13. szám alatt.

Takarítónő felvétetik. Hatvan-utca 1. szám alatt.

Tanuló felvétetik Balogh M. J. fűszer-vegyes üzletébe. Debrecen, Hatvan-utca 15.

Üzlethelyiség

Lakatos vagy asztalos műhelynek való helyiség és egy szoba kiadó. Széchenyi-u. 44

Homok-u. 74. szám alatt levő üzlethelyiség lakással együtt azonnal kiadó. Értekezni Piac-u. 19. szám alatt a bankban.

Állást keres

Kifutónak ajánlkozik tisztességes 13 éves fiú. Homokkert, Domahidy-utca 1. szám.

Építési rajzoló, ki Pesten több évig volt, építési irodába ajánlkozik. Széchenyi-utca 14. szám alatt.

Gyermek mellé ajánlkozik gyermekszerező nő. Homokkert, Lónyai-utca 17. szám.

Irodai alkalmazást keres kereskedelmi iskolát végzett urileány. Címe a kiadóhivatalban.

Lakás

Kiadó lakás. Piac-u. 30. szám alatt egy 4 szobás földszinti lakás esetleg üzlethelyiséggel.

Három szobás modern uri lakás, nozzávalókkal augusztus 1-től olcsón kiadó. — Magos-utca 18.

Csinos butorozott különbejáratu szoba kiadó. Széchenyi-utca 14. szám alatt.

2 szoba, előszoba, konyha, kamara kiadó. Magos-utca 13. szám.

Olcsó, szép udvari háromszobás lakás kiadó. Simonffy-utca 29. szám.

Kiadó csinosan butorozott szoba, külön bejárattal. Értekezni Piac-utca 55. szám alatti tőzsdében.

1329—1913. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 3361/2. 1913. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint az Első Magyar Szöv. és Költ. r.-t. részére 494 K. 20 f. tőke, ennek 1912. év február hó 15. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 153 kor. 10 fill. perköltség erejéig 1912. évi szeptember hó 2-án bíróság felül foglalt és 10194 koronára becsült házi butorok, harisnyák, kesztyűk, tárcák és egyéb ingóságok 1913. évi július hó 24-én délelőtt 9 órakor kezdetét veendő és alperes üzletében Kistemplombazár épületben megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérők azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mind azon foglaltak részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debrecen, 1913. évi június hó 26. án.

Török Péter, bírói kiküldött

Ellamert legjobb motorok!

Messemelő jótállás! Kedves értekezési feltételek!

Eredeti KÖRTING DIESELMOTOROK

álló- és lekvendrszer.

Szivógáz- és benzínmotorok. Benzin és nyersolajos cséplőgarnitúrák, magánjáróval is. Meglepi ajándékok! Nyersolajmotorok. Meglepi ajándékok! Gyújtófej, vízbefecskendezés és kompresszor nélkül.

GELLÉRT IGNÁC és TÁRSA
mérnöki iroda Budapest, V., Koháry-utca 4. sz.
Saját érdekében kérjen ajánlatot!

6838—1913. tkvsz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Mező Armin végrehajthatónak, a Debreczeni Fa- és Érckoporsógyár r. t. végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében az árverést elrendelte a debreczeni kir. törvényszék területén levő, a debreczeni 6068. sz. tjkvben A + 5654. hrsz. a. felvett homokkerti szőlőföldre 1174. korona; a debreczeni 11517. sz. tjkvben A + 5623/9, 5624/1. hrsz. a. felvett homokkerti szőlőföldre 330. korona kikiáltási árban és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1913. évi augusztus hó 9. ik napjának délelőtti 9 órakor e kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási ár kétharmadán alól eladati nem fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanra megállapított kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, a vn. 25. §-a értelmében köteles nyomban a bánatpénzt az általa ígért ár 20%-áig kiegészíteni, különben ígérete figyelmen kívül marad és a nyomban folytatandó árverésen részt nem vehet.

Debrecen, 1913. évi május hó 20-ik napján. Kir. tszék mint tkvi hatóság.

Fülöp Károly s. k., kir. tjegyző.

ÚJ ZSÁK- ÉS PONYVA-ÜZLET.

Hatvan-utca 8. szám alatt új zsákok és ponyvák kölcsön kaphatók.
Weisz zsák- és ponyva kölcsön-üzlete
Hatvan-utca 8. Telefon 10-95.

1188-1913. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 2846/1. 1913. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Vass és Barna részére lakostól 400 + 500 és 97 kor. 50 fillér tőke, ennek esedékes kamatai és az eddig összesen 84 kor. 10 fill. perköltség erejéig 1913. évi május hó 5 én bíróság le- és felülfoglalt és 3225 koronára becsült női kabátokból álló ingóságok **1913. évi július hó 15-én délelőtt 9 órakor** kezdetét veendő és alperes cég üzletében, Piac-utca 16. sz. a. háznál, Ungár Lipót 215 K tőkekövetelése és jár. kielégítése végett is megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Megjegyztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik Debreczen, 1913. évi június hó 25-én.
Török Péter, bírói kiküldött.

Mit kiabál?

hiszen mindenki tudja már, hogy a

MÁGNÁS CIPŐKRÉM

Minősége kitűnő puhít, tisztít fényesít.

Gyártja: **HERCZEG és GEIGER**
Csász. és kir. udvari szállító Budapest.
KAPHATÓ MINDENÜTT.

Legmodernebb berendezésű különlegességi gyárvállalatunk

40 év óta az első helyen áll
a sajtógyárak közt és szakkörökben
a legjobb hírnévnek örvend.

Tessék a 162. sz. speciális katalógust kérni bor- és gyümölcs-sajtókról, teljes borászati berendezésekről, hidraulikus sajtókról, gyümölcs- és szőlőmalmokról, szőlőszeti és szemzőgépekről stb. stb.
Több mint 700 érem és első díjak stb.

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA

borászati és gyümölcserőltető gépek különlegességi gyára

1500 munkás. **Wien, II., Taborstrasse 71.** Képviselők kerestetnek.

Leánygimnáziumi tanfolyamot

Óhajtunk nyitni a szatmárnémeti kir. kat. főgimnáziumban

Érdeklődőknek felvilágosítást ad d. u. 2-3-ig vagy levélben f. hó 20-ig **HUNEK EMIL** főgimn. tanár Szatmárnémeti, Arany János-utca.

500 koronát

fizetek annak, ki a **Bartilla fogvizének** használatával mellett üvege 80 fillér valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlök. **Bartilla, Winkler Ede, Wien, 19/Iy Sommergasse 1.** — Kapható Debreczen minden gyógyszerárterében és drogeriában. Csakis „**Bartilla fogvil.**” kérendő. Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik. O helyekre hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üvegre 5 kor. 80 fillérért.

BÉKA

női és férfidivat-áruház
megnyilt Piac-utca 1. sz. alatt
(Muraközy gyógyszerárterületen). Üzleti élv. finom áru olcsón.
Selyem nap- és esőernyők míg a készlet tart drb 5 K

Az izzadtság méreg.

Ez a hajnövesztésre is vonatkozik. — Sportbeli vagy hivatásbeli megterhelések után a fejbőrt mindannyiszor lelküsimre-letesen a

Dr. Dralle-féle nyirfavizel

kellene meggyúrni. — Jóleső kéjérzet, elképzelhetetlen felfrissülés és felelevenedés ennek a következménye. — És a legfontosabb: A fejbőr szervei valóságban újraélednek. — A kellemetlen viszketés azonnal eltűnik, hajhullás és korpaképződés megakadályoztatik, a haj növése hatalmasan megakadályoztatik, korai megöszülés elkerülhető. Ápolja a haját, amíg megvan! — Csodaszerek, melyek tar koponyákon új hajzatot elővarázsolhatnának, nem léteznek. — Számos komoly orvosi és magánvélemények.

A Dr. Dralle-féle nyirfaviz, a valódi eredeti jelzéssel, az összes gyógyszerárterekben, drogeriákban, illatszert-, szappan- és jobb fodrászüzletekben kapható. Árak: 2:50 és 5 korona.
Georg Dralle, Bodenbach a. E.

Az évek óta legjobbnak bizonyult

Fernolendt-cipőpaszta

„NIGRIN”

a legszebb fényességet adja :: és a bőrt tartóssá teszi.

Véd--jegy

!! Mindenütt kapható !!

DONOGÁN ÉS SOMOSSYHajdu vármegye
szállítói

DEBRECZEN,

Kistemplom-
bazár

**FÜRDŐRUHÁK,
KALAPOK,
CZIPŐK
NYÁRI
PAPLANOK,
Dörzs törülközők**

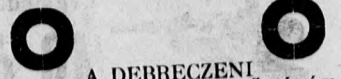
!!! óriási választékban !!!

Sok millió konzerv-üveg

Befőző-készülék

oleosóbbá teszik a háztartási konzerveket.

Uj találmány:
a Dreyer-féle «REX» gyümölcsnedv-készülék.
«REX» Konzervüveg-társaság Homburg v. d. H.
Főraktár: Wien, VII., Neubaugasse 31.
Elárusítóhely Debreczenben: TÓTH GYULÁNÁL.

Értesítés

A DEBRECZENI
SÜTŐMUNKÁSOK SÜTŐÉJÉT
MÉLIUSZ-TÉR 8. SZÁM ALATT
saját kezelésében tovább foly-
tatom; minden igyekezetem azon
lesz, hogy a közönséget
jó komlós házikenyérrrel
kiszolgáljam. !!! !!! !!! Szíves
pártfogást kérve:

HOLSTEIN DEZSÓ

(volt Orosházi Kenyérgyár igazgatója).

Állandó alkalmazást,

fixjövédelmet talál nyugdíjjogosultsággal, ha tőzsdén jegy-
zett sorsjegyeknek részletre való eladását a Magyar Bank-
egyesület R.-t. Budapest, VI., Teréz-körút 27. részére elvál-
lalja. Szakértelem nem kell. Mellékfoglalkozásként is üz-
hető. : : : Elérhető havi jövedelem 5-600- korona.

Telefon 945.

Telefon 945.

Tüzifa, kőszén

igen olcsón beszerezhető
SZÜGYINÉL, (Hungária-malom mellett.

Ugyanott 2 és 3 méteres
akácfaék olcsón kaphatók.

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe
a legfinomabb angol

DIVAT SZÖVETEK

városi újbérlőház 26. A nagy-
érdemű urak pártfogá-
sát kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF**NŐI KALAPOK**

igen olcsón, nagy választékban kaphatók a
Női Kalapgyár raktárában, Simonyi-u. 2. (Városi
bérház)

Butor végkiárúsítás.

Árverésen megvett és jóhírnevű asz-
talos-műhelyben készített teljes
: : : **ebédlőberendezések,**
: : : **hálószobák és**
: : : **uriszoba-garnitúrák**
valamint kiváló minőségű egyes bu-
tordarabok is a legjutányosabb áron
kiárusítottak. — Hitelképes egyének-
nek kedvező részletfizetési feltételek.

Nagy választék. ✓ Kitűnő minőség. ✓ Szolid árak.

Kérjük minél előbb megtekinteni, mi-
előtt a készlet elkél.

Debreczeni Kereskedelmi Részvénytársaság
lakásberendezési vállalata DEBRECZEN, Csapó-utca 4. szám, I. em.

CARL KRONSTEINER-féle

időálló mész

façade festék

törvényileg védve.

**50 színárnyalatban kilogram-
monként 24 fillértől feljebb.**

Évtizedek óta bevált festék, felülmúlja az
összes utánzatokat. Egyetlen célszerű má-
zoló anyag még a **már festett homlokza-
toknál is.**

Email-façade festék sohase kopik,
egyszeri be-
vonás után fed, hideg vízben feloldva hasz-
nálatra kész. Méregmentes, ideális festő-
anyag belső helyiségek, faépítmények, szí-
nek, pavillonok, sátrak stb. festésére. Min-
den árnyalatban kapható négyszög méter-
ként **5 fillérért.**

Mintakönyv és prospektus ingyen.

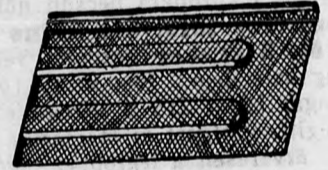
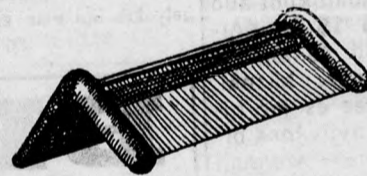
Carl Kronsteiner,
WIEN, III., HAUPTSTRASSE 120.

Raktár minden nagy városban.

A SZATMÁRI ELSŐ CSERÉP- ÉS TÉGLAGYÁR RÉSZV.-TÁRS.-NÁL

E cserép az országban a
legkiválóbb gyártmány. —
Fagy ellenálló. — Szállítás
közben nem törik. — Színe
a legjobb rózsapiros. —
Mindennemű állami
építkezésekhez hivatalosan el-
: : : van fogadva. : : :

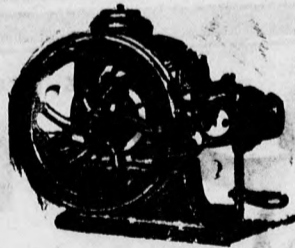
bármily nagy mennyiségben kapható a legkiválóbb és legjobb minőségű (waggon
vételnél) 1000 darabonként:
Bordás (falcos) cserép 66- K, vasúti kocsi rakva 70- K.
Hód farku kis cserép 30- K, vasúti kocsi rakva 32- K.

: : **Viszonteladónak** : :
kedvezmény adatik.

Vidéki megrendelések a Részvénytársaság igazgatóságához intézendők. Utal-
ványt a városban Szeles Béla vasároskedőnél (Deák-téren) s a batizi uton
levő gyártelepen lehet váltani.

A világhírű
és a legújabb rendszerű

BOLINDER
NYERSOLAJ-MOTOROK

és azok alkatrészei kizárólag

Ányos Imre cégnél kaphatók
Budapest, VI., Podmaniczky-utca 17. szám.

Legkisebb nyersolajszükséglet! Feltétlen jóállás! Jutá-
nyos árak! Kedvező fizetési feltételek!

TELEFON 12-76.

Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket!

Debreczeni Butorkészítő
Asztalosok
Árucarnok Szövetkezete

Állandó butor-
kiállítás. Teljes
lakás-, kávéház-
és szállodaberend-
ezés.

Szigoruan
szabott árak.

Debreczen,
Hunyadi-u. 17/19.

Előnyös fizetési
feltételek. Sza-
vatosság az áruk
kiváló jó minő-
ségéért.

Szigoruan
szabott árak.